

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și „Premiul de excelență” al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România 2011-2012

Climates

98
Anul 10
ianuarie 2017

Director fondator: Ion Iancu Vale

Director editor:

prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoca

Director imagine:

dr. George Bârligeanu-Vulcana

literare

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

Pictura de Josephine Wall

Climate literare

Semnează în acest număr

Mihai Eminescu / Poeme	p. 3
Cristian Petru Bălan / Poeme	p. 4
Al. Florin Țene / Poeme	p. 4
Marian Nencescu / Eminescu și „ispita” filosofică	p. 5
Sebastian Drăgan / Te salut Voievoade!	p. 7
Ghe. Valerică Cimpoca / În căutarea Adevărului	p. 8
George Petrovai / Enigma vieții / parte din seria infinită a enigmelor Universului	p. 9
George Roca / Convorbire cu scriitorul și publicistul Roni Căciulescu	p. 11
Menuț Maximilian / Poeme	p. 14
George Bârligeanu Vulcana / Despre orgoliu – replică	p. 15
Răzvan Voncu / Poezie: Neliniște și mângâiere	p. 16
Extras dintr-o scrisoare a lui Mircea Vulcănescu pentru Jeni Axente	p. 18
Emanuel Pope / Poeme	p. 19
Mihai Cezar Popescu / Poeme	p. 21
Emil Istocescu / AL. Florin Țene – La braț cu Andromeda	p. 22
Michelle Beausac-Bârligeanu / Românie	p. 23
Ecaterina Negara / Poeme	p. 24
Mihai Merticaru / Fără caracter, nu există mare critic literar	p. 25
Valoarea timpului	p. 26
Gabi Moscovici / Ivan Lungu: „Ascultând Gershwin pe covor”	p. 27
Octavian Lupu / Primii Pași în Lumea Iluziei	p. 28
Mihai Batog-Bujeniță / Caleidoscopul Gettei Berghoff	p. 30
O poveste	p. 31
Mihaela-Loredana Mușetescu / Gândurile la indigo	p. 32
Veturia Adina Colceag / Considerații critice - Ion Catrina, de la romanul Fluviu la Nuvelă	p. 33
Grigore Băjenaru / Mici povestiri despre oameni mari	p. 34
Valentina Becart / Recenzie: „Dincolo de luntrea visului”	p. 35
Antologie „Climate literare” - 10 ani de viață, 100 de numere, 100 de autori	p. 37
Anca Milea / Cântecul elevului modern	p. 37
Festivalul Internațional de literatură „Mihai Eminescu”	p. 38
Ion Iancu Vale / Un condei supraviețuitor	p. 39

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE
RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI
RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 - PENTRU DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTRLR022)

Redacții asociate - România:

Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, dev, Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin, Hunedoara, Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.
Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar, Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica Moldova, Serbia, Spania, SUA, Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof.dr. Gheorghe Valerică Cimpoca
Colegiul redacțional: dr. George Bârligeanu, Grigore Grigore, Ion Teodor Palade, Romulus Gandy Georgescu, George Ioan Canache, Florea Turiac, Gabriel Mihalache

Fondatori:

Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Eugen Axinte, Iulia Barcaroiu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, Eugen Evu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Maximca Grasu, Mirel Horodi, Djamel Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, Emil Persa, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Delia Stăniloiu, Al. Florin Țene, Baki Ymeri.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatărilor

Revistă editată de Societatea Culturală și Prietenie „LA NOI ACASĂ” Târgoviște ISSN 1843-035X
Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni
Tehnoredactare: Mariana Briceag; Secretariat: Reta Sofronie Iancu

POEME

Mihai EMINESCU
(n. 1850-d.1889)

La steaua

*La steaua care-a răsărit
E-o cale-atât de lungă,
Că mii de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajungă.*

*Poate de mult s-a stins în drum
În depărtări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre,*

*Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se suie:
Era pe când nu s-a zărit,
Azi o vedem, și nu e.*

*Tot astfel când al nostru dor
Pieri în noapte-adâncă,
Lumina stinsului amor
Ne urmărește încă.*

*Din orice clipă trecătoare
Ăst adevăr îl înțeleg,
Că sprijină vecia-ntreagă
Și-nvârte universu-ntreg.*

*De-aceea zboare anu-acesta
Și se cufundă în trecut,
Tu ai și-acum comoara-ntreagă
Ce-n suflet pururi ai avut.*

*Cu mâine zilele-ți adaogi,
Cu ieri viața ta o scazi,
Având cu toate astea-n față
De-a purure ziua de azi.*

*Priveliștile sclipitoare,
Ce-n repezi șiruri se diștern,
Repaosă nestrămutate
Sub raza gândului etern.*

Kamadeva

*Cu durerile iubirii
Voind sufletu-mi să-l vindec,
L-am chemat în somn pe Kama -
Kamadeva, zeul indic.*

*El veni, copilul mândru,
Călărind pe-un papagal,
Având zâmbetul fătarnic
Pe-a lui buze de cora!*

*Aripi are, iar în tolbă-i
El păstrează, ca săgeți,
Numai flori înveninate
De la Gangele mare.*

*Puse-o floare-atunci-n arcu-i,
Mă lovi cu ea în piept,
Și de-atunci în orice noapte
Plâng pe patul meu deștept...*

*Cu săgeata-i otrăvită
A sosit ca să mă certe
Fiul cerului albastru
Ș-al iluziei deșerte.*

S-a stins viața falnicei Veneții

*S-a stins viața falnicei Veneții,
N-auzi cântări, nu vezi lumini de baluri;
Pe scări de marmură, prin vechi portaluri,
Pătrunde luna, înălbind păreții.*

*Okeanos se plânge pe canaluri...
El numa-n veci e-n floarea tinereții,
Miresei dulci i-ar da suflarea vieții,
Izbește-n ziduri vechi, sunând din valuri.*

*Ca-n țintirim tăcere e-n cetate.
Preot rămas din a vechimii zile,
San Marc sinistru miezul nopții bate.*

*Cu glas adânc, cu graiul de Sibile,
Rostește lin în clipe cadențate
„Nu-rvie morții - e-n zadar, copile”.*

Ai noștri tineri...

*Ai noștri tineri la Paris învață
La gât cravata cum se leagă, nodul,
Ș'apoi ni vin de fericesc norodul
Cu chipul lor isteț de oaie creată.*

*La ei își cască ochii săi nerodul
Că-i vede - în birje răsucind mustață,
Ducând în dinți țigara lungăreață...
Ei toată ziua bat de-a lungul Podul.*

*Vorbesc pe nas, ca s-alti-mbânci se strâmbă:
Stâlpi de bordel, de crășme, cafenele,
Și viața lor nu și-o muncesc și-o plimbă.*

*Ș'aceste mărfuri fade, ușurele,
Ce au uitat pân'și a noastră limbă,
Pretind a fi pe cerul țării: stele.*

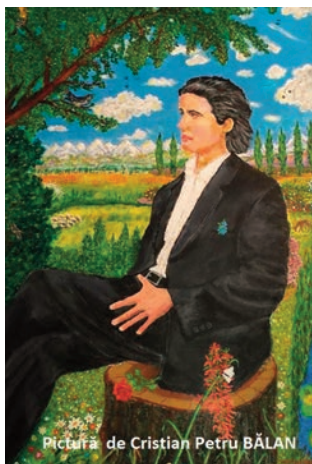
Cu mâine zilele-ți adaogi...

*Cu mâine zilele-ți adaogi,
Cu ieri viața ta o scazi
Și ai cu toate astea-n față
De-a pururi ziua cea de azi.*

*Când unul trece, altul vine
În astă lume a-l urma,
Precum când soarele apune
El și răsare undeva.*

*Se pare cum că alte valuri
Cobor mereu pe-aceiași vad,
Se pare cum că-i altă toamnă,
Ci-n veci aceleași frunze cad.*

*Naintea nopții noastre umblă
Crăiasa dulcii dimineți;
Chiar moartea însăși e-o părere
Și un vistiernic de vieți.*

REVINE EMINESCU!

Cristian Petru BĂLAN

Toți v-ați mirat, prieteni, văzând toți ca și
mine:

Prin aer, EMINESCU plutind sus peste noi!
Părea un zeu din basme, ce-n Ziua lui revine
O clipă să se-arate, dând timpul înapoi.
Trupu-i creștea cât Țara, iar pieptul cât

Carpații -

Și-n părul lui toți codrii Moldovei se-adunau.
Ochii-i erau lăceferi plini de lumini și grații
Și-o Dunăre de lacrimi din ochi îi izvorau.
Când ne-a zâmbit, din nori ieșise mândrul

soare

Și florile albastre deodată-au răsarit!
Toți plopilor fără soț i se plecară-n zare,
Din Nistru până-n Tisa blestemele-au pierit!
Și-l însoțeau cinci îngeri din cinci părți ale

Țării,

Alături de cinci zâne din basme românești...
Și-atunci s-a stins furtuna din valurile mării,
Dar s-a mutat în trupuri și suflete-omenești.
S-a-ntipărit pe Țară umbra-i de Domn

fierbinte;

Natura cea valahă așa l-a proclamat!
El, Eminescu, însă, era modest, cuminte,
Deși al limbii noastre e veșnic Împărat!

EMINESCULUI

Al Florin ȚENE

CA AERUL ȘI SEVA, EMINESCU...

Îi aud pașii venind dinspre lumină
Și foșnetul stelelor în părul LUI
Când plopii fără soț îl așteaptă să vină
La fereastra unde dorul s-a aprins în gutui.

Coborând dinspre Carpați îi aud uneori
Cu fruntea împodobită de gânduri
Pe cărări de-argint și flori
De tei presărate rânduri, rânduri.

Îi aud glasul venind dinspre trecut
Dulce ca mierea cuvintelor străbune
Când este veacul șoptă de-nceput
Și luna vibrează iubirea pe strune.

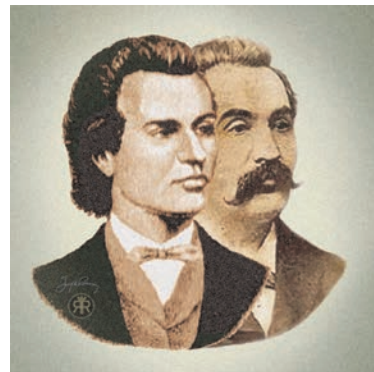
Doinesc tulnice pe poteci de munte
În balade prelungind chemarea
Așternută peste veacuri punte
Pe care să vină odată cu zarea.

Din poeme se desprinde, spre el venim,
Ca aerul și seva ce-n arbori suie,
În fiecare dintre noi îl regăsim
Cioplît în inimi veșnică statuie.

DOR DE EMINESCU

A curs atâtea verbe pe pagini de poveste
Cum curge Olțul de veacuri prin Carpați
Și dorul și-a cioplît cuvintele pe creste
Cum iubirea trece de la părinți în frați.

De atâta dor cern zăpezile poeme în brazde
Și cuvintele lui se fac stele pe cer de ape,
Paginile, în clipe ancestrale, ne sunt gazde,
Și, pe neștiute vin din veșnicie să se-adape.

Îmi este dor de Eminescu pe înserate
Când îi citesc versul pe genunchi de iubită,
Construiesc din metafore cu migală palate
Și alături de el cad iarăși în ispită. . .

EMINESCU

Eminescu, cetatea limbii române
cu toate turnurile Carpaților
modelate de balade
în care își au adăpost
Decebalus per Scorilo, Mircea cel Bătrân,
toți bărbații înmuguriți pe acest pământ.

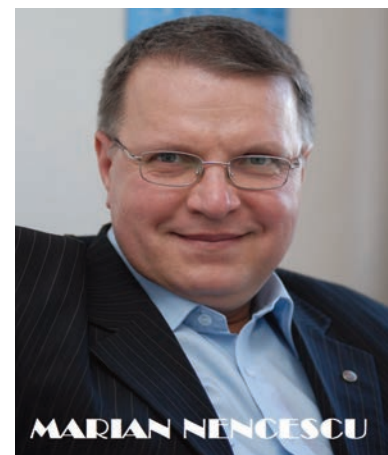
Eminescu planetă luminoasă
în jurul căruia gravitează astrele cuvintelor
lamine de înțelepciunea poporului
scrise pe hrisovul brazdelor cu plugul.

Eminescu cetate cu toate punțile lăsate
să intre armata îndrăgostiților
cu pletele argintate de stele
și brațele pline cu roadele câmpiilor
întinse în inima noastră.

Eminescu pași de aur ce se aud trecând
din istorie în limba noastră
și luând forma cuvintelor
ce ne leagă
precum iubirea, precum aerul
de acest pământ dulce
ca limba română
precum Eminescu.

Eminescu și „ispita” filosofică

Marian NENCESCU

Studiind filosofia la Viena (1869-1872), apoi la Berlin (1872-74) pare cu totul firesc ca, în maniera epocii, Eminescu să se manifeste în toate privințele ca un veritabil *encyclopedist*, fiind realmente interesat de probleme colaterale obiectul cercetărilor sale – drept, economie, istorie, lingvistică, științele naturii – la fel cum procedau și profesorii săi de la Universitate (Voght, Zimmerman, Zeller sau Bonitz), cu toții înrâuriți de spiritul filosofiei lui Hegel, considerat drept unul din cei mai cultivați oameni din toate timpurile. Această viziune *encyclopedică* asupra științelor și societății, specifică filosofilor sistemici, l-a marcat, de altfel, pe Eminescu încă din tinerețe, astfel că nu ne miră conținutul unei scrisori adresată de poet lui T. Maiorescu, la 5 februarie 1874, când, la cererea intempestivă a criticului Junimii de a-și susține doctoratul, în vederea ocupării unei catedre de filosofie, la Iași, Eminescu răspunde prudent, anunțându-l pe protectorul său: „Cred că am găsit soluția problemelor grupând intuițiile și sistemele demonstrative ... la eternul (și atemporalul) din istorie, drept și politică, dar nu în sensul evoluției hegeliene, ci al Ideii” (Al. Surdu, *Vocații filosofice românești*, București, Ed. Academiei Române, 1995, p. 24).

De aici, până la a-l considera pe Eminescu drept un veritabil *uomo universale*, sau, după expresia lui C. Noica : „Omul deplin al culturii românești”, este cale lungă, cu atât mai mult cu cât familiarizarea poetului cu unele aspecte esențiale ale unor domenii științifice nu

reprezintă o garanție că, în fapt, Eminescu a urmărit, cu consecvență, o conexare a generalului la particular, ci, mai degrabă, s-a lăsat purtat de *intuiție*, poziție pe care apărat-o consecvent: „Renașterea intuitivă a gândirii lor (a marilor filosofi, de talia lui Kant - n.a.) în mintea mea s-a amestecat cu *mirosul specific de pământ proaspăt* (s.n.) al propriului meu suflet” (Eminescu, *Caiete*).

Susținut, așadar, de protectorii săi să devină *profesor de filosofie*, poetul s-a lăsat sedus, spre binele culturii românești, de „eternul (temporar) de factură universal-umană” și, renunțând la profesorat, a pășit definitiv pe calea poeziei/creației literare, atras de mirosul „de pământ proaspăt” al gândirii intuitive, căci, o mărturisește însuși Eminescu în aceleași *Caiete*: „Este ciudat când cineva a pătruns odată pe Kant, când e pus pe același punct de vedere atât de înstrăinat al acestei lumi și voințelor ei efemere; mintea nu mai e decât o fereastră prin care pătrunde soarele unei lumi nouă . . . și pătrunde în inimă”.

Privite din perspectivă contemporană, eforturile lui Eminescu de a lucra, în plan ideatic, cu „un sistem de operatori cu valoare indicativă” (Ionel Necula, *Eminescu în tentații metafizice*, Rm. Sărat, Ed. Rafet, 2012, p.9), cu alte cuvinte de a sădi, în gândirea noastră social-politică, sensuri și soluții noi, menite a asigura rostul și menirea noastră în lume, ar merita, dacă nu amplificat, cel puțin recunoscut, căci nu Eminescu este vinovat de faptul că, din perspectiva timpului, atât de puține din soluțiile și temeiurile sale ideatice au rodit cu adevărat. Această

poziție ar trebui adoptată și pentru că, fără dovadă de tăgadă, în nici o situație Eminescu nu a cultivat improvizația sau diletantismul literar ori filosofic. Dimpotrivă, el și-a asumat, conștient, cu luciditate, rolul de vizionar, diseminând, prin notațiile sale ocazionale, rămase în *Caiete*, ca și prin articolele politice, o seamă de idei și reflecții de mare profunzime, semnificative pentru stadiul evoluției *de atunci* al societății românești.

Revenind așadar, la întrebarea fundamentală, anume dacă Eminescu poate fi considerat și un *filosof*, în sensul modern al cuvântului, răspunsul merită unele precizări, și nuanțări. Astfel, pornind de la teza, hegeliană, că filosoful este „un om al timpului său”, putem deduce că *speculația filosofică* se naște în anumite *condiții*, și anume acolo unde „sămânța determinată genetic găsește undele freactice ale spiritului” (Surdu, *op.cit.*, p. 8). Or, cultura românească a secolului al XIX-lea, în care s-a format și a evoluat Eminescu, nu cunoscuse încă fenomenul de „sincronizare culturală” cu generațiile de savanți, filosofi și artiști produși de

universitățile Occidentului. Simbolic vorbind, în epoca respectivă *filosofii* noștri, dacă se poate aplica acest termen, abia dacă învățau „să meargă pe picioare”. Ceea ce este cert, rămâne caracterul *național* al unui asemenea demers, căci același Al. Surdu ne reamintește, într-un inimitabil stil eseistic, anume că „dacă n-a trecut râul cu apă vie al spiritului pe la poarta noastră . . . am săpat în propria grădină și am găsit ceea ce învățasem deja să căutăm” (*ibidem*, p. 8). Constituit, așadar, ca un *spiritus loci*, distinct de spiritul pozitivist francez, speculativ, specific german, sau pragmatic, potrivit firii anglo-saxone, românii, și printre ei Eminescu, au descoperit un anume spirit specific, un fel de „sentiment românesc al ființei”, înscris în codul nostru genetic, după cum susține Al. Surdu, și care a rezolvat, în mare măsură „tensiunile esențiale” ce a marcat „vocațiile filosofice românești”.

Fără a împărtăși, așadar, tentația construirii unui sistem filosofic, cuprins doar de idei și inspirat de vocația *enciclopedică*, Eminescu a surprins, filosofic vorbind, „cumpăturla vremii”, exprimând această atracție nu doar în versuri, ci, parțial și cu atât mai valoros, sub forma „exotică” încă a noii, a *metafizicii*. Este exact ce încearcă să demonstreze eseistul Ionel Necula într-un grupaj de articole pe tema „patetismului metafizic eminescian”, publicat în lucrarea *Eminescu în tentații metafizice* (Ed. Rafet, 2012) texte, din păcate încă insuficient valorificate atât de comunitatea filosofică, cât, mai degrabă de cohortele de „comentatori” literari ce încearcă să se cocoate, „teatral și zgomotos”, pe edificiul monumentalei sale opere. Făcând un „inventar” al temelor filosofice eminesciene, profesorul Necula identifică ceea ce Eminescu însuși ar fi semnalat la un moment dat, respectiv „cestiunea nației și a religiei – singurele lucruri care ne-

au scăpat și au făcut ca să trăim astăzi” (*Opere*, XVI, p. 289). Mergând, așadar, pe firul ideilor ce au asigurat discursul ideatic eminescian „coerență și înfățișare de sistem”, Ionel Necula identifică, pe rând, *conceptul Arheului*, apoi ideea *Neantului originar*, *fenomenologia Dorinței ca substitut al Voinței* schopenhaniene, și, în fine, cel mai consistent sistem, *limba ca și posibilitate constructivă*, cu siguranță zona cea mai solidă a gândirii sale filosofice și care constituie, ceea ce și Noica identifica drept „partea netraductibilă”, respectiv „averea proprie” a unui popor, singur ce poate asigura o anumită specificitate ori identitate în ansamblul culturii universale.

De altfel, referindu-se la „vocațiile filosofice românești”, între care Eminescu ocupă un loc distinct, profesorul Al. Surdu nu uită să sublinieze că și poetul nostru național a fost un „hermenent autentic”, căci a căutat în tainele limbii române ceea ce n-a existat până la el, dar „*era dat să fie*” (*op.cit.*, p. 86). Din păcate, susține și C. Noica, „un Eminescu al filosofiei n-a apărut încă”, astfel încât misiunea de a cerceta în abisurile metafizice ale limbii acele cuvinte care „nu s-au rostit în alte limbi” a revenit unei generații post-eminesciene, care și-a găsit în C. Noica „o primă reprezentare sistemică”, dar care este departe de a-și fi onorat în întregime misiunea asumată. Metodologic, este, vorba de o investigație a limbajului conceptual, categorial, al filosofiei, care reprezintă, în esență, însuși substratul gândirii filosofice românești.

Revenind însă la „temeiurile filosofice ale lirismului eminescian, temă analizată cu insistență de Ionel Necula, constatăm că, frecvent, poetul incifrează cu „simboale” actul liric, remarcând, de pildă, că „Ideea e sufletul, iar imaginea haina unei idei”, așadar că „sufletul unei poezii” poartă cu sine ideea corpului său, la fel cum cauza poartă în sine o

urmare neapărată a ei” (*Opere*, IX, p.453). Analizând, deci, substanța poeziei ca „axă epistemică și ca inserție a subiectului în lume”, analistul Ionel Necula ne trimite spre filosofia lui Schopenhauer, cel care considera că maniera artei este să completeze „esențele protopiale”. În acest fel, antropomorfizarea Voinței nu se mai produce printr-o „contemplare nirvanică”, ci direct, pe calea accidentalului, a diversității, cu alte cuvinte a *fanteziei* „care se arată ochilor într-o reală trezire” (*Fragmentarium*, p. 545). Subliniind rolul fanteziei în actul de creație artistică eminesciană, I. Necula stabilește că lirismul eminescian izvorăște din intuirea adâncă a „firii lucrurilor”. Metafora, în acest caz, nu mai este un simplu „concept rece”, ci din contră „o pletoră impregnată cu virtuți revelatorii” (Necula, *op.cit.*, p. 58).

O altă idee forță a discursului filosofic eminescian, este, în accepțiunea aceluiași Ionel Necula, *profetismul* (în special de natură politică), împletit cu dimensiunea religioasă a statului. De obicei, aceste idei sunt asociate și cu teoria *statului de cultură*. Laolaltă, teme precum religia, limba, naționalitatea, istoria și moralitatea se îngemănează, constituind „arborescența epistemică” a gândirii eminesciene. Exprimate cu deosebire în publicistică, mai rar în poezie, astfel de teme crează, în mod fericit, și o veritabilă competiție de natură conceptuală în care poetul și publicistul „se complinesc și se vitaminizează reciproc” (*ibidem*, p. 75). Iată, de pildă, un text din *Timpul*, publicat la 19 septembrie 1880, referitor la firea românului : „Poporul român se mulțumește cu puțin...dar nimeni nu-i va câștiga simpatia dacă nu-i va respecta aceste minime cerințe de conservare a specificului său etnic” (*Opere*, XI, p. 337).

Sintetizând, între calitățile invocate de Eminescu pentru accederea la demnități publice se

află, obligatoriu, onestitatea, cultura, știința de carte, iubirea de țară și *respectul pentru tradiția strămoșească* (s.n.). Cum, din păcate, nici până în zilele noastre poporul nu a identificat, decât cu rare și periodice excepții, lideri cu asemenea calități, rolul de *profet național*, cum îl numea Cioran, îi revine, deocamdată, tot lui Eminescu, în fapt, vorba lui Țuțea, un „miracol”, raportat la frivolitatea românească. Cu aceasta ne apropiem, desigur și de ideea de *personalitate*, concept, desigur romantic dar supralicitat, mai ales după recunoașterea existenței *inconștientului* drept factor esențial al evoluției sociale.

În cazul lui Eminescu ar trebui să ne limităm la analiza conceptului de *om de talent*, a cărui zestre spirituală este „însăși chintesența vieții sale sufletești”. În viziunea lui Eminescu forma absolută a personalității este *Eul*, a cărui determinare „de sine însuși” este

unică, fără nici o influență din afară. La polul opus se află *non-Eul*, respectiv *existența exterioară*, nepersonală, iar ca element de legături este *Voința*, element organic al Eu-lui. În relația dintre *Eul* și *non-Eul* intervine *Fapta*, respectiv procesul de viață prin care *Voința* se realizează în obiectul exterior.

Analizând fenomenologia *Dorinței* la Eminescu, Ionel Necula constată că cele trei momente alcătuiesc „conținutul noțiunii personalității”. Cum tema nu se limitează la simpla abordare psihologică, ar merita cercetate și aplicațiile conceptului de *Dorință* la organismul social, temă cu totul eludată de cercetătorii moderni.

Referindu-se la posibilitatea „supraviețuirii” filosofiei românești, în condiții chiar mai grele decât cele comuniste, Al. Surdu, atrăgea atenția că filosofia va dăinui, odată cu propria noastră spiritualitate. Or, exemplul eminescian ne învață că religia și dreptul sunt (au fost)

„organele de viață ale comunității. Beneficiind, așadar, de clarviziunea personalității sale providențiale avem, cel puțin teoretic, sorți de reușită. Parafrazându-l pe Pamfil Șeicaru, opera lui Eminescu repezintă pentru români, ceea ce sunt epopeile homerice pentru elini. Câtă vreme vom apela, cum spune Ionel Necula, la „agheasmarul conștiinței de sine a românilor”, nu vom greși.

Sprijinită masiv pe textele „politice” ale lui Eminescu, beneficiind de suportul ideatic al filosofiei și alunecând lin pe „argintoasele cărări” ale poeziei, lucrarea „Eminescu în tentații metafizice”, a lui Ionel Necula, rămâne un bun exemplu de „multa in multum”. Este modul cel mai eficient și mai actual de a alimenta cu idei cititorul răsfățat și grăbit, care nu mai citește, căci deja știe. Or, pentru a fi europeni, trebuie să mai scormonim și în spiritul național. Ne îndeamnă Eminescu. Ne îndeamnă viața.

TE SALUT. VOIEVOADE!

Sebastian DRĂGAN

De când te-ai întâlnit
suntem mai mici și maica ta, limba română
nu mai e a noastră.
Au siluit-o și-au sfârtecat-o ereții,
ciocoii noi și grofii,
valeții
Din Răsărit și din Apus
cu toții, netoții
Te salut, Voievoade! Pe-aici
s-au pus lupii paznici la stână și pradă
ne pradă până și sângele supt de la făța de mumă
Codrul tău a căzut sub topoare
Plopii nu-s
s-au dus la Viana și s-au făcut
brichete, paleți și rumeguș pentru
curva de europă
Lacul a secat doar miasma morții mai dăinuie
cu parfum de suferință
Teiul nu ne mai străjuie
Sub domneasca-i, dumnezeiasca-i floare

Te salut, Voievoade!
România la care visat-ai
s-a cocoșat sub duhoarea hoției
și-a putreziciunii jafului
pe vecie
Ce de cuvinte năvălit-au
peste leșul limbii române, Voievoade!
Ca viermii și mușta hăcuit-au
Crezul, silaba și dorul și Doina
Pe-aici e **politically correct**
să nu te mai cântăm, Voievoade!
Să nu mai oblojim ROMGLEZA cu versurile tale
să nu mai pomenim **nevermore** de-un răstignit
atât de hulit
În fiecare an epigonii te mai omoară odată
și-ncă odată și-ncă odată și încă o-da-tă
fiindcă ei știu că, de fapt, n-ai murit niciodată
Te salut, Voievoade!

În căutarea Adevărului (20). Iubirea, lumina, muzica și gravitația

Nu poți acuza gravitația când dragostea te doboară (Albert Einstein)

Prof.dr. Gheorghe Valerică CIMPOCA

Cum au apărut și cine a creat aceste „energii”, care afectează tot universul și în special pe noi oamenii care avem o conștiință? Care este ordinea apariției lor și care sunt legăturile dintre acestea? Când iubești cu adevărat, Dumnezeu se exprimă prin tine! Nu tu iubești, ci Dumnezeu iubește prin tine! Iubirea este ca o toarnadă care mătură totul în cale. De aceea este mai inteligent să nu te opui, ci să cooperezi cu ea, atunci când apare în viața ta. Mă refer la iubirea adevărată, spontană, curgătoare, vie, care este dincolo de lege, de reguli, de norme, de convenții sociale. Iubirea se poate teleporta, se poate evapora, poate dispărea sau poate pleca fără ca să fi conștient. ***Cine stăpânește iubirea adevărată poate înțelege întregul univers și întreaga Creație.*** Căile prin care primim iubirea sunt multiple, printre acestea numărându-se lumina, muzica și gravitația. Putem recepționa pe rând aceste energii sau împreună, totul depinde de starea sufletească a noastră sau de calitățile pe care le avem. Unii recepționează mai bine lumina, alții muzica sau gravitația. Lumina vine atât sub formă materială cât și sub formă energetică (pură). Ea

modelează materia prin căldura pe care o emană, ajută la evoluția universului și a vieții. Prin informațiile transmise ne arată că lumina este ***„singurul element material care prin funcția sa, este un element spiritual”*** (Al. Safran). Suntem creați de Lumină (copiii Luminii) – prin energia ei și informația purtată de ea (E. Schrödinger – „ordine din ordine” și „ordine din dezordine”) Principiul antropoc cosmic este definit de J.D. Barrow și F.J. Tipler ca o generalizare a principiului antropoc: ***„Prelucrarea inteligentă a informației trebuie să apară în existența Universului și, odată ce a apărut, nu va muri niciodată”***. Deși principiul antropoc final este o declarație pur fizică, valabilitatea acestui principiu este o precondiție fizică pentru ca valorile morale să apară și să continue să existe în Univers. Nu pot exista valori morale de orice tip într-o cosmologie fără viață. Mai mult, Principiul antropoc final pare să implice un cosmos în care îmbunătățirea societății depinde de efortul uman. Lumina poartă informația fizică la toate nivelurile spațio-temporale, din micro-cosmos până în cosmos și prelucrarea inteligentă a informației trebuie să apară în existența Universului. Lumina vine de la Dumnezeu și noi o putem recepționa pe trei niveluri. Primul nivel este lumina recepționată prin ochii noștri care este lumina vizibilă și care ne arată o parte din univers. Aceasta este lumina exterioară sau fenomenală, este cea produsă de stele, soare, lumânare, bec electric. Este lumina entropică, lumina dezorganizatoare,

care dă simultan viață și moarte (radiații nocive). Al doilea nivel de percepție a luminii este cu ajutorul minții noastre. Este lumina care poartă informația Creatorului. Ultimul nivel de percepție al luminii, este o lumină ascunsă sub obroc, o lumină care vindecă orice maladie, este lumina soarelui interior, care este văzută doar atunci când ne eliberăm din minte (camera de la subsolul castelului; peștera din alegoria lui Platon), care ne amintește de lumina percepută fără ochi fizici, în cursul experienței din vecinătatea morții [NDE (Near Death Experience)] și de lumina percepută în cursul călătoriei în afara trupului [OOBE (Out of Body Experience)]. Iisus spunea că fără trezire sau iluminare, acces la lumina necreată, oamenii sunt orbi și se împiedică atunci când merg pe întuneric. Ochii fizici pot privi doar folosindu-se de lumina fenomenală, dar nu pot vedea, fiindcă „a vedea” presupune perceperea luminii necreate. Trecerea de la „a privi” la „a vedea” sau vederea luminii necreate este condiționată de eliberarea din dualitate și din lumea secundă a umbrelor (minte). Cămara inimii se deschide și lasă să pătrundă în ea lumina Adevărată, lumina iubirii aproapelui sau lumina lui Dumnezeu. Lăsând cămara inimii deschise pentru a percepe lumina iubirii Dumnezeiești și în același timp ascultând muzică, facem inima să se umple de bucurie și să amplifice vibrațiile acesteea. Muzica a fost denumită „cea mai veche și mai naturală artă dintre toate artele frumoase”. Ca și limbajul, muzica este un dar remarcabil care îi

deosebește pe oameni de animale. Muzica stârnește emoții și accelerează vibrațiile inimii radiind și mai multă lumină. Muzica este o energie vibrantă prezentă peste tot și care umple totul. De esență divină fiind, ea nu cere decât un ascultător pentru a intra în armonie cu el și a-l umple la rândul ei de prezența sa. Dacă ascultătorul este suficient de transparent, muzica se propagă prin el. Aceasta se traduce printr-un simplu surâs, o privire luminoasă, un gest locuit, o prezență puternic aureolată sau chiar printr-o simfonie de Mozart dacă posedăm ca și el mijloacele de a o exprima. Dar fiecare ființă poate interpreta melodia după gradul ei de percepție. Dacă omul este după chipul lui Dumnezeu (Gen 1,26), atunci a trăi înseamnă a-l interpreta pe Dumnezeu. Fiecare dintre noi este o manifestare divină. De aceea muzica nu se compune, ci este lăsată să

transpară. Isus era transparență totală, interpretul desăvârșit, toată ființa lui, transfigurată fiind, transmitea Lumina, fiecare din gesturile lui îl exprima pe Dumnezeu. Dar Dumnezeu nu este numai iubire, lumină și muzică, El este Gravităția Totală care le lasă pe toate să transească către noi și în același timp să ne atragă prin dragostea Lui, unindu-ne pe toți și pe toate într-un singur Chip. Lumina generată de materie este în mod direct afectată de prezența găurilor negre și a corpurilor masive în general, însă nu de atracția gravitațională a lor de genul celei pe care o resimțim noi pe pământ, ci de curvatura spațiu-timp pe care gravitația intensă o generează în țesătura universului (teoria generalizată a lui Einstein). „**Nu poți acuza gravitația când dragostea te omoară**” (Einstein). Iisus este un pol gravitațional altfel decât materia

condensată. El nu este un punct, ci cuprinde Totul. El este în afara timpului și a spațiului cunoscut de noi. Lumina Dumnezească, ca și muzica sau iubirea Dumnezească, nu sunt afectate de universul material și se deplasează cu viteze infinite pentru a ajunge la noi oamenii, creații ale lui Dumnezeu. Știm sigur că sfârșitul nu-i aici. Iubești nu pentru a obține ceva în schimb, ci pentru a experimenta bucuria. Când iubești ești primul care câștigă. Iubirea e binefăcătoare în primul rând pentru tine. Este o energie care circulă prin tine, te curăță, te purifică, te înalță, te armonizează, te limpezește. Și într-o zi, la chemarea Lui, te înalți spre El și devi o fărâamă de iubire, o fărâamă de lumină, o fărâamă de muzică și de de gravitație.

(Va urma)

Enigma vieții – parte din seria infinită a enigmelor Universului

George PETROVAI

Obişnuința și nepăsarea fac ca oamenii să considere că-i firesc să existe ei și tot ce-i în jurul lor (soarele, stelele, luna, ziua și noaptea, pământul și anotimpurile, aerul și apa, plantele și animalele), chiar și atunci când, parte fiind din infinita armonie universală, acționează împotriva Firii. Preocupați până la obsesie de componenta materială a vieții (unii să supraviețuiască, alții să adune averi pe care le mănâncă moliile și le fură hoții), câți dintre ei își fac timpul necesar să privească cu atenție în jur și apoi să mediteze cu multă uimire la perfecțiunea pretutindeni prezentă în macrounivers și microunivers, în lumea vie și nevie?!

De pildă, nu doar Pământul, ci întreg sistemul solar din care el face parte (Soarele este o stea de mărime medie), reprezintă un insignifiant fragment din copleșitoarea imensitate a Universului, care se presupune că ar avea peste 100 de miliarde de galaxii. Prin galaxie trebuie să concepem un uriaș ansamblu de stele, gaze și alte materiale cosmice, ce se rotesc neîncetat în jurul unui nucleu central. Galaxia din care face parte sistemul nostru solar se numește Calea Lactee. Având în vedere că ea numără peste 100 de miliarde de stele (unii savanți merg până la mii de miliarde!) și că diametrul ei este de 100.000 ani lumină, adică de circa un miliard de miliarde de kilometri, nu-i de mirare că

galaxiile sunt văzute de astronomi ca niște *universuri insulare*.

Dar asta nu-i totul. Galaxiile nu sunt răspândite la întâmplare în spațiul universului de universuri, ci, aidoma boabelor de strugure dintr-un ciorchine, ele sunt organizate în grupuri numite roiuri, din care deja pământeni au observat și fotografiat câteva mii. Dacă roiul din care face parte Calea Lactee nu numără decât 20 de galaxii, alte roiuri galactice sunt formate din sute, ba chiar din mii de galaxii... În pofida dimensiunilor (distanțele dintre galaxiile unui roi sunt de ordinul milioane de ani lumină, iar distanța dintre două roiuri de 100 milioane ani lumină), s-a constatat că, asemenea ciorchinilor,

roiurile de galaxii sunt organizate în *superroiuri*! Avem astfel cea mai concludentă dovadă că nimic nu-i la întâmplare și că Universul (totalitatea văzutei și nevăzutei) trebuie considerat de orice om cu scaun la cap ca un sistem armonios și ordonat.

Iată, de altminteri, motivul pentru care fostul astronaut John Glenn se întreabă și, totodată, îi întreabă pe adepții evoluționismului în general, ai teoriei Big Bang-lui în special: „S-au putut produce toate astea din întâmplare?”...Și tot el răspunde: „O Forță oarecare le-a pus pe toate pe orbită și veghează ca ele să continue să se mențină astfel”. Da, căci o desăvârșită organizare presupune existența unui desăvârșit Organizator!

Înșiși savanții admit că prin materializarea energiei pot fi produse toate particulele elementare (în *Genesis 1/1*, *Biblia* înfățișează în câteva cuvinte nelimitata sursă de energie situată la originea tuturor evenimentelor: „La început Dumnezeu a făcut cerurile și pământul”) și că a existat un început al creației. Dar cum Big Bang-ul, imaginat ca o superhaotică bombă nucleară, este opusul ordinii și armoniei universale, iată de ce pentru astrofizicianul John Gribbin „momentul creației” rămâne un atare mister, încât se vede nevoit să încline balanța disputelor în favoarea creaționismului: „La urma urmei, poate că Dumnezeu a făcut toate acestea”...

Aceeași ordine și precizie matematică este prezentă și în infinitul mic, atomul nefiind altceva decât un sistem solar în miniatură: ai domăniile planetelor, electronii se rotesc fără încetare în jurul nucleului format din protoni și neutroni, astfel că deosebirea dintre o substanță și alta este dată atât de compoziția nucleului, cât și de numărul electronilor ce gravitează pe orbite distincte.

Cât despre Pământ, astronautii sunt de părere că este planeta cea mai atrăgătoare dintre toate, cu cerul ei albastru și norii săi albi, iar savanții nu prididesc să susțină că este „o sferă unică”, altfel spus o minune a Universului. Într-adevăr, căci toate au fost gândite de Inteligența supremă ca viața să fie posibilă pe micuța Terra (deocamdată singura planetă „vie” din partea de Univers accesibilă omului):

1) Distanța optimă dintre Pământ și

Soare (în medie, 149.600.000 kilometri): Viața n-ar fi cu puțință nici la o distanță mai mică (la fel ca planeta Mercur, unde temperatura diurnă depășește 300 de grade, din pricina căldurii Pământul s-ar transforma într-un deșert pârjolit), nici la o distanță mai mare, caz în care, din pricina frigului, planeta noastră s-ar transforma într-un deșert de gheață (pe Pluton, planeta cea mai îndepărtată de Soare, temperatura este de aproximativ 185 de grade sub zero)!

2) Viteza de rotație (mai exact de revoluție) a Pământului este de 107.000 km/oră, vasăzică taman viteza necesară pentru a contrabalansa atracția Soarelui și a menține planeta noastră la distanța ideală (pentru viață) față de el. O viteză mai mică ar apropia Pământul de Soare, una mai mare l-ar îndepărta, cu fatalele consecințe arătate mai sus.

3) În raport cu Soarele, axa în jurul căreia se rotește Pământul are o înclinație de 23,5 grade. Fără această înclinație n-am avea anotimpuri, clima rămânând neschimbată pe tot parcursul anului.

4) Extraordinara atmosferă, atât ca scut pentru protecția Pământului (ne apără de meteoriți, filtrează radiațiile solare dăunătoare, se comportă ca un uriaș și generos izolator termic), cât și în ceea ce privește ideala compoziție a aerului pentru respirație și pentru producerea hranei: 78% azot, 21% oxigen, 1% alte gaze. De pildă, se știe prea bine că oamenii și animalele nu pot trăi fără oxigen. Cu completarea că în stare pură el devine toxic atunci când este inspirat mai mult timp și că o mai mare cantitate de oxigen ar duce la aprinderea instantanee a materialelor combustibile. Viața, prin urmare, este posibilă doar prin „diluarea” oxigenului în azot, același azot care creează diverși compuși în timpul descărcărilor electrice și care, prin intermediul ploii, îngrașă solul. Tot așa, bioxidul de carbon este indispensabil pentru întreținerea circuitului vieții, cu toate că ponderea lui în atmosferă este sub 1%: Oamenii și animalele absorb oxigenul și elimină bioxidul de carbon, iar plantele, aceste fantastice uzine ale naturii, absorb bioxidul de carbon, pentru ca prin tainicul proces de fotosinteză, proces ce implică vreo 70 de reacții chimice

distincte, să producă substanțele nutritive (glucide și aminoacizi) și să elibereze oxigenul!

5) Apa este indispensabilă vieții ca solvent universal (miile de substanțe necesare omului, animalelor și plantelor trebuie vehiculate fie de sânge, fie de sevă) și sub raport cantitativ: Prezentă la orice temperatură în cele trei stări de agregare (gazoasă sau sub formă de vapori, lichidă și solidă), apa acoperă cam 70% din suprafața planetei, fiind de departe substanța cea mai răspândită. Atât de răspândită în corpul omenesc (este respectată proporția 70% lichid – 30% restul) și în afara lui, încât nu lipsește nici măcar din smalțul dinților!

6) Solul productiv nu numai că a fost fără cusur conceput (conține toate elementele chimice necesare vieții, plus nenumăratele microorganisme, bacterii și vietăți mai mari care-l fertilizează neconștient), dar mai prezintă și uimitoare posibilități de regenerare.

N.B.: Oare pe așa ceva se bizuie inconstientul om modern, de nu se mai oprește din poluarea aerului, apei și solului?!...

Dar cea mai incitantă enigmă pentru mintea umană o constituie viul în ceea ce privește taina apariției lui și fenomenala complexitate a structurii sale: fiecare celulă vie conține până la două sute de mii de miliarde de molecule; ADN-ul unei celule ar putea umple o mie de volume de câte 600 de pagini fiecare; cantitatea informațiilor pe care le poate acumula creierul uman cu ponderea sa de doar 2% din greutatea corpului, în opinia lui Carl Sagan „ar umple douăzeci de milioane de volume, totalul celor care se află în cele mai mari biblioteci ale lumii”.

Da, o taină etern săcâitoare pentru toți aceia care caută dezlegarea ei în jenanta generație spontană, neținând seama nici de tranșanta concluzie a lui Louis Pasteur („Viața nu poate proveni decât dintr-o viață preexistentă!”) și nici de justetea afirmației lui Michael Denton *din cartea Evoluția - o teorie în criză*: „Între o celulă vie și cel mai ordonat sistem nebiologic, cum ar fi cristalul sau fulgul de zăpadă, există un abis atât de vast și absolut cum nu ne putem închipui”.

CONVORBIRE CU SCRITORUL ȘI PUBLICISTUL RONI CĂCIULARU

„Sunt bogat, căci am un brad și tot ce cred că mai trebuie!”

George ROCA

I

George ROCA: Distinse domn și prieten Roni Căciularu, în sfârșit te-ai înduplecat să finalizezi acest interviu! Ura! Oare câți ani au trecut „de când l-am pus la cale”... Cinci, șase!? Apără-te dacă poți! Sper ca nu a prevalat modestia! Eu, în cei 8 ani de când ne cunoaștem ți-am publicat 37 de materiale în mai multe reviste literare cu care colaborez. Materiale pentru 2 cărți! Și ca să demonstrăm că suntem prieteni, am constatat că am avut (și) o corespondență bogată pe e-mail... adică 910 depeșe în toată această perioadă! Cu mâna pe inimă pot spune că majoritatea nu au fost taclale banale, ci cu precădere „convorbiri literare”!

Roni CĂCIULARU: Mulțumesc pentru răbdare! Da, au trecut mai mulți ani, dar am stat deoparte cu „expunerea” mea în fața publicului cititor, deoarece am considerat că sunt mulți alții care trebuie să fie cunoscuți și promovați! Nici nu am realizat că am trimis spre publicare la revistele pe care le conduci 37 (?) de articole! Cât despre corespondența noastră electronică... de sorginte literară ce pot spun... eu nu le-am numărat, dar te cred!!! M-am bucurat că am un prieten la antipodi cu care pot avea un limbaj comun!

George ROCA: Ești, printre altele, laureat al Premiului Asociației Scriitorilor de Limbă Română din Israel. Acesta este, se-nțelege, doar un simplu pretext pentru care ți-am solicitat interviul. Sunt și alte motive, desigur, căci „te urmăresc” de ani și ani! De pe vremea când eram redactor șef la revista internetată „Romanian VIP” care apărea în Dallas, Texas, cu răspândire (grație netului) pe toate meridianele lumii. Acolo te-am întâlnit și ți-am

publicat primul reportaj! Era data de 27 octombrie 2009! Titlul materialului „Luceafăr, ciocârlie și infinit”, o vizită la Muzeul de Artă Modernă (MOMA) din New York! Mi-a plăcut enorm! Treceai în revistă opera brâncușiană aflată acolo! Aveai culoare, substanță și informație!

De fapt, nu cred că trebuie să-ți adresez, pentru început, vreo întrebare... Știi că ai multe de spus, știu că ai o bogată experiență de presă, nu mi-e teamă că ai să te lungești peste măsură, căci discutăm, totuși, în cadrul unui gen relativ scurt; deci începem interviul nostru...

Roni CĂCIULARU: Dragă George, mă apropii cu plăcere și cu frică de persoana ta, care acum urmează să mă descoasă, în cadrul unui interviu. Și asta după ce m-am cusut și descusut eu, m-am cârpit cum am putut, încercând să-mi dau o formă oarecum agreabilă... De fapt, stau și mă întreb, cu ce se deosebește un interviu de un interogatoriu? Chiar și dacă miza, în cazul nostru, e numai de orgoliu și onoare, denudarea mea – parțială, desigur - tot se face. Iar de judecat, tot sunt judecat. Și încă de o sumedenie de judecători - drepti sau nu! Vezi, de asta mi-e frică de tine, acum, dragă George Roca. Pe de altă parte, îmi face plăcere să-ți răspund, căci la 78 de ani ai mei, viitorul nu mai e tocmai înainte-mi, ci e la spate. Ce-am fost, asta sunt. Și nu mi-e rușine cu mine! M-am încropit și m-am străduit să fiu, în viața cea de toate zilele, ca și în scrisul meu, om de omenie. Și cred că, cel puțin pe alocuri, am reușit... Asta-i mândria mea. Oho, dar am luat-o razna și nu m-am referit la un moment fromos al vieții mele. M-ai felicitat pentru faptul că sunt Laureat cu Premiul Asociației Scriitorilor de Limbă Română din Israel. Vreau să-ți spun, mulțumindu-ți, că-mi face o mare plăcere acest premiu. E pentru reportaj literar, ca și pentru activitatea mea culturală... Și mă simt înălțat de faptul că Premiul poartă numele lui Al. Mirodan care, în ultima parte a vieții sale, m-a onorat cu aprecierea și simpatia lui. Nu cred că mi-aș fi dorit altceva... Sigur, premiul însumează și aprecierea unor oameni de aici, scriitori, critici literari, esești, publiciști... Asta înseamnă și antipatia altora, care se cred – poate pe drept... – mai buni, mai talentați. Asta înseamnă și indiferența altei categorii de oameni. Acest din urmă fapt îmi aduce, e drept, și o anume mâhnire.

George ROCA: Cu „Celebrul 702”, pardon, Mr. Alexandru Mirodan, te-ai cunoscut mai dinainte? Vreau detalii despre domnia sa...! Știi ca ai multe de povestit!

Roni CĂCIULARU: Da și nu. L-am cunoscut nu atât de la om la om ci, mai întâi, în calitatea mea de Secretar general al Uniunii Originarilor din România în Israel. Am luat de vreo câteva ori legătura cu el, în „interese de serviciu” și, cum e firesc, cu bun simț. Apoi am terminat cu H.O.R. (organizația de care am vorbit și unde am avut

această înaltă funcție, vreo 15 ani) și m-am așternut, în sfârșit, în sfârșit!, m-am pus pe scris: după sufletul meu, liber și neașteptat de nimeni. Așteptat am fost mai apoi, și asta mi-a oferit, recunosc, o anume satisfacție. Nici acum nu sunt angajat în vreo redacție, ceea ce mă face liber ca pasărea cerului, permițându-mi să pier pe limba mea!

Revin la Mirodan. Ce m-am gândit eu?! Hai să scriu despre acest mare talent și despre minunata lui Revistă (unică, în felul ei, între literele românești). Fac deci un reportaj, îmi imaginez (în acest cadru) că-i iau un interviu maestrului, dar știi, așa, verosimil, serios, temeinic; lucrez atent, revin, șterg, adaug, iese ceva, apoi mai retușez, mai scurtez, parcă ar fi cam ce dorisem, folosesc date de pe unde m-am priceput să le adun, le pompez viață, suflet, lumină, dragoste și admirație... N-am schimbat însă nici o vorbă cu Mirodan. Și acum, când l-am terminat, dau să public materialul. Stai, domnule!, îmi zic. Mirodan nu e oricine! Poate că ceva nu i se potrivește! Poate unele date nu-s corecte. S-ar putea ca vreo informație să nu fie exactă. De ce să nu-i dau să vadă materialul, înainte de a-l preda spre publicare?! Oricum mi-l asumam pe Al. Mirodan, ca pe un fel de șef moral!... Dar la Mirodan nu se ajungea ușor. Mai ales că acum era bolnav. La telefon răspunde soția domniei sale, îi spun despre ce e vorba, îmi zice că nu știe dacă e în putere să vorbească, dar îl va întreba dacă acceptă să-i trimit reportajul-interviu. (Nu știam atunci, cât de puțin, atât de puțin!, mai avea să trăiască marele Mirodan...). Revine soția scriitorului și-mi spune cum și prin cine să trimit materialul. Mirodan vrea să mă citească! Răspunsul maestrului nu a întârziat: o singură corectură, transmisă de asemenea printr-o persoană intermediară: numărul de casă de la „Cafeneaua” în care stătuserăm la o masă, cândva, pe strada Dizengoff, din Tel Aviv, era greșit. Atât! Corectez. Dau drumul manuscrisului spre tipar, iar reportajul meu literar face ceva „valuri”. Sunt mulțumit că am onorat Mirodanul așa cum am crezut și m-am priceput eu mai bine. Peste vreo două zile, stau liniștit acasă, când sună telefonul:

- Alo (Pauză), Roni? (Pauză - și parcă confirm). Dragă, nu pot vorbi mult. Sunt Mirodan. Nu-s bine deloc. (Se auzea respirația grea!). Vreau să-ți Mulțumesc...!

Am băguit ceva convențional, iar Mirodan mi-a spus:

- Lasă asta... Scuză-mă, trebuie să închid. La revedere...

Revederea nu a mai fost!

George ROCA: Când ai început să scrii literatură? Cum a început, de fapt, „povestea” ta?

Roni CĂCIULARU: Cred că o dată cu mine. Ceva prin genele cu care m-au pecetluit părinții m-a împins pe acest drum al scrisului... Și-apoi, Bacăul natal, cu atmosfera lui de respect față de cultură, de literatură mai ales, de omenie, de bine și frumos, cu siguranță că m-a influențat. Aici au respirat aerul de Bistriță și de Siret, de burg dezvoltat, cu burghezie de ținută (evreiască și românească laolaltă), aici am simțit aerul acela de împletire a orașului cu satul, cu periferia și mahalaua, cu liniște patriarhală și zvon industrial. Eu am locuit prin centrul municipiului, vizavi de Grădina Publică și de „Foto-Sport”. În acest perimetru, până pe la Biserica „Sfântul Nicolae” și mai încolo, de unde începea strada Bacău-Piatra Neamț, ca o

prelungire a străzii mele „Regele Ferdinand”, în paralel cu Strada Mare, ei, da!, în acest perimetru s-au născut, au visat și au crescut, ori s-au preumblat numeroase personalități culturale, oameni de litere, de știință, de gândire și de carte aleasă... În preajma Grădinii Publice era un spațiu sfânt cu un aer aparte. Era un loc cu har. În acest Parc-Grădină venea uneori marele Bacovia, solitar lângă salcia pletoasă, care mai este (o fărâcă!) și astăzi. Prin apropiere au locuit Marele Rabin Alexandru Șafran, scriitorul reporter Marius

Mircu, savantul de renume mondial, Solomon Marcus, prozatorul Marcel Marcian... Pe aici au trecut Radu Cosașu, Gina Sebastian Alcalay, G. Mosari, Harry Bar Shalom... Dar cum poți să-i înșirui pe toți cei valoroși?!

Tot prin acest minunat Bacău natal al meu, trecători „pi șentru” au fost, cu siguranță și I. Voledî, I. Kara, dr. A. Klain, dr. Idy Ilan, dr. Iulius Iancu, Paul Kidron (buhușean de felul său), Isaia Răcăciuni – fratele scriitor al vestitului actor N. Stroe, ambii născuți în comuna învecinată Sărăcăciuni, devenită în timp Răcăciuni. Toți cei amintiți au fost bravi sclavi ai condeiului... Nu trebuie să-ți mai spun că, vezi dumneata, Bacăul nu-i un oraș ca ori care altul. Este orașul lui Vasile Alecsandri, căci aicea s-a născut. Este, cum sugeram, orașul esențialului și mereu mai marelui George Bacovia. Bacăul era orașul unor scriitori de mare valoare, grupați în jurul Revistei „Ateneu” din zilele și anii tinereții mele. Mă gândesc la un Ovidiu Genaru, la George Bălăiță, la Sergiu Adam, Eugen Uricaru, Mihai Sabin, Radu Cârneli, Constantin Călin, Vasile Sporicu...

Bacăul era un oraș de cultură serioasă. Respectul de carte și de scris era pretutindeni. În ochii mei și ai unora din camarazii mei, nimeni nu era mai presus decât un scriitor. Chiar și înainte de noua serie a revistei „Ateneu” – continuatoarea publicației lui Grigore Tăbăcaru și a lui George Bacovia, funcționa la Bacău un cenaclu literar serios și bun, la care nu de puține ori mă aflam și eu. Mai amintesc, în grabă, că au fost la Bacău și o serie de ziariști valoroși, precum Jean Șteiger, Carol Isac, Sorin Cunea și încă atâția alții, pe care nu mi-i amintesc acum, pe moment... Ziariști, scriitori, intelectuali de mare ținută... Nestor Rateș este de lângă Bacău, de la Moinești lui Tristan Tzara, sau Al. Sever, B. Elvin (Elvin Bernstein), rabinul Moses Rosen au fost și ei trecători prin viața și străzile orașului meu.

În aerul de Bacău, și astăzi, când e o altă lume, se simte încă un parfum de ceață aurie, lăsat de trecerea oamenilor de bine și cu suflet aparte. Poate că respirând un astfel de aer, direct sau indirect, mai devreme sau mai târziu, m-am contaminat și eu cu dor de bine și de frumos. Poate că sunt doar simple coincidențe, dar, în mod sigur, atmosfera de respect pentru artă, scris, cultură – era la ea acasă.

George ROCA: Oare aceasta o fi fost „încărcătura” care te-a determinat să urmezi Facultatea de filologie (de Litere, cum i se mai spune acum) din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași? Ia povestește te rog câteva amintiri frumoase din aceea vreme, de la profesorii de liceu, la universitarii ieșeni, la iubirile cu care te plimbai prin Copou! Ai călcat și pe urmele lui Eminescu pe lângă „plopii fără soț” de pe șoseaua Bucuiului? După cum vorbesc fotografiile tale sunt convins că erai destul de mare „donjuan” al acelor vremuri! Însăși poza atașată la acest interviu îți spune oare „cuvântul” și ea, la cei 77 de ani ai tăi...?

Roni CĂCIULARU: Oarecum... Dar mai întâi cele „serioase”! Nu pot să nu-l amintesc aici, mai întâi de toate, pe bunul meu profesor de limba română, din liceu - cred că una din puținele figuri pozitive (pentru mine) din acest „cimitir al tinereții mele”, cum îl numea Bacovia. Am vrut să fiu ca el. Să-i merg pe urme. M-au influențat poate și unele lecturi, poate un simțământ lăuntric... Facultatea „de litere” am făcut-o însă în paralel cu o alta, nespecificată în acte oficiale: Ziaristica. Ucenicisem un an la ziarul regional de la Bacău, după terminarea liceului și respingerea mea, în cadrul examenului de admitere de la „Științe Juridice”, din București. Mai târziu aveam să-mi dau seama ce binefacere a fost această „cădere” - căci dincolo de o oarecare limbuție spontană de pe atunci, pe care o aveam, spre lauda târgului din preajmă, nu mă potriveam deloc cu o astfel de îndeletnicire care îți aduce în brațe tot ce e mai urât și mai josnic în viață. Dar asta am constatat mai târziu, atunci când, ca ziarist, am înființat o rubrică senzațională, la ziarul regional la care am fost angajat. Era o rubrică cu evenimente din „Sala pașilor pierduți” - cum se mai numea Tribunalul, rubrică intitulată de mine „În fața instanței”...

Ca student la Iași, n-am lăsat nici o clipă din mână condeiul, fie reportericesc, fie de vers îngânat și șoptit mie însumi, la adresa vreunei fete, doamne, sau dudui... Pe urmă, încet-încet, l-am mai șoptit spre vreo ureche cu pafum de iasomie... Eram nelipsit, duminică dimineața, de la cenacul literar studentesc („Mihai Eminescu”). Asta făcea parte din ființa mea de atunci. Se întâmplă însă ca în anul al doilea de facultate să nu mă mai găsesc pe lista bursierilor, deși aveam notele convenite. M-am întreținut în toți anii de studii care au urmat, din gazetărie, plus cu ce mai îmi trimiteau ai mei de-acasă. Scriam la Radio Iași, la Radio București, la Flacăra Iașului, la ziarul din Bacău, la Viața Studențească, la ziarul central al tineretului, la Stația de radioficare din Iași...

Scriam. Citeam. Învățam. Hoinăream. Mergeam (nu cu mare regularitate!) și la cursuri, la seminarii, umblam prin cârciumi – fără a fi băutor, dar eram în companii bune, de prieteni și scriitori, tineri și vârstnici. Aș aminti aici raporturile mele, ceva mai apropiate cu unii profesori, lectori sau asistenți, cum ar fi actualul prof. academician Victor Crăciun, admirabilul acad. Prof. Al. Dima, ori Al.

Husar - profesor de o rară fascinație, sau înaltul profesor din vechea gardă a „Convorbirilor Literare” junimiste, domnul Cuciureanu, ori lectorul universitar pe atunci - Liviu Leonte, sau strălucitul profesor folclorist Vasile Adăscăliței... Conduceam subredacția „Vieții Studențești”. Mă îndrăgosteam până peste urechi (și nu o dată!)- Existam pe lângă o brigadă artistică studențească, unde cânta muzică ușoară Lily și nu mai știu cum o chema de familie - și pe care o iubeam fără motiv... Niciodată nu mă plictiseam. Nici când eram singur cu mine!

O altă iubire, un mugurel de dragoste ce-și deschidea petalele în brațele mele, era e elevă blondă cu gura de cireasă, din clasa a XI-a a școlii unde făceam practică pedagogică, predând primele mele lecții de limba română (despre G. Bacovia!). Asta era la Liceul „Vasile Alecsandri” din Iași. Acolo am convins profesoratul și direcțiunea să facem o seară dansantă (lucru puțin obișnuit acolo!) dar, desigur, cu temă educativă. De fapt îmi cream subiectul pentru un reportaj la ziarul tineretului de la București. Am adunat un grup de studenți din anii mai mari, de la diverse facultăți, și am dat titlul serii respective, dar și reportajului meu: „Întâlnire cu viitoarele profesii!”. Totul a ieșit minunat, numai că eu, atunci, cu doar câteva ore înainte de seara dansantă, am constatat că am pantofii scălciați și total necorespunzători pentru evenimentul respectiv. Mă împrumut de niscaiva bani și-ncep să cutreier magazinele. Dar eu am un număr de pantofi între două numere. Nu găsesc ce caut. Și timpul e scurt. Ora de prânz, m-a prins într-un magazin cam întunecat. Încercam pantofi. Dar mereu cineva anunța: „Ora închiderii – vă rog”! La prânz! Așa era atunci! În fine, cumpăr! Mă duc la gazda mea, obosit de alergătură și de treburile organizării de la școală. Seara, după expunerile studenților către elevele claselor mari (interesate, în special, de ceea ce urma) – începe dansul. Și tentații erau destule... Lumea toată se legăna ritmic și armonios, căci adusesem muzică bună. Mă scol și eu, mă-ndrept spre cine știu, să invit elegant și ușor condescendent, dar mă opresc! Pantofii îmi ies din picioare. N-am ce face, merg într-o parte a sălii, constat că pantofii mei erau cu un număr sau două mai mult decât trebuia și stau trist și mohorât. Dar apare fata blondă cu gura ca cireasa și mă invită. Stingher, îi explic situația. Surăde și-mi spune: „Nu-i nimic, dansăm mai într-o parte și tu ai să târâi picioarele. Nimeni nu vede!” Și uite-așa, ne-am târâit noi, și atunci și încă mult timp, chiar și când aveam de-acum încălțări normale...

Iășii studenției mele au fost bogați, iar eu, nu o dată, dincolo de dinamismul vieții ce o duceam, eram adesea și un însingurat. Aproape dramatic de însingurat. Puțin mi-a lipsit să nu devin un pasionat al băuturii, de unul singur. Incepusem cu lichiorul „Indian”, bun la gust, dar mai ales eliberator de tristeți... Că nici prea înalt nu eram, nici prea îndrăzneț nu mă știam și mai erau atâtea lucruri la care nu ajungeam... Vroiam atât de mult, puteam atât de puțin... încât uneori eram trist și singur și timid. Și alteori „călcam pe mine”, mă învingeam, eram sociabil și dinamic. La asta, de-alungul vieții, m-a ajutat și ambiția mea de a reuși în meseria de ziarist. Ziaristica m-a format și m-a și deformat. Apoi m-am redresat!

(Va urma)

menuț maximinian

Scrisoare din Madrid

Îți scriu un poem din Madrid
cu gust de expreso fără zahăr
aștept avionul
ce niciodată nu duce spre tine

Îți scriu un poem din Madrid
gând al libertăților
ce nu sunt niciodată îndeajuns
ca să cuprindă lumea

Îți scriu un poem din Madrid
pierdut între mii de suflete
chip ce niciodată nu se arată

Îți scriu un poem din Madrid
pe biletul șifonat
cu miros de leandru

Îți scriu un poem din Madrid
ca o săgeată
ce străbate norii

Satul din ilustrată

Faceți loc
În rândul din față!
Vin bătrânii mei,
simpli și tăcuți.

Chipul lor e brăzdat de sunetul anilor.
Hainele lor sunt din fân și mere.
Ochii lor au intrat în nesfârșire.

Îi aștept ca pe sfinți.

Sunt calea spre amintiri,
Ei, cei ai satului din ilustrată!

POEME

Menuț Maximinian

Inima

Tăcerea s-a așternut precum o taină
Am pus mâna în dreptul inimii tale
I-am ascultat bătăile
Ce aveau ritm al bucuriei de mai

Ți-am ținut pentru a nu știu câta oară
Inima în palmă
Ca dar de preț
Venit în viața mea

Cuvinte pălesc în fața gesturilor
Iar inima este singura realitate
Să spargă peretele trupului
Spre a ajunge mai ușor la tine

Mângâiere în fața singurătății

Fruct oprit

Am așteptat precum Adam
În fața fructului oprit
Până buzele s-au făcut una
Cu valul disperării

Am pășit pe puntea suspinelor
Cu gândul la mântuire
Dar apele învolburate
Erau prea aproape de mine

Am întins mâna
Cu mângâierile valurilor
Ce aveau în ele privirea ta

Singurătatea

Am privit singurătatea...
Era așezată pe podeaua casei.
Ronțâind chipsuri.

Am invitat-o la cină.

De atunci
Îi spun ce se întâmplă peste zi,
O întreb de unde vine noaptea
Și îi mai spun că eu...

Sare în pantof

Să ridici suflet mare
În casă mică
E o fericire.

Să ții sare în pantof
În vremuri grele
Ca talisman

Să mângâi cerul
Cu rugăciuni
Precum psalmistul.

Scrisori

Ultima scrisoare a ajuns
Din întâmplare la mine

Nu avea nici timbru, nici destinatar...

O poliță întreagă
Ocupă mesaje tale

Câte nopți nedormite
Se află pe chipul meu

Nu ai înțeles
Că vorbele nu își mai au rostul
Otrăvind ultima pălpăire

Scrisorile au mirosul parfumului
Cumpărat de la taraba pariziană
Mai ții minte
Fericirea din ochii tăi

A dispărut zâmbetul
Cu mulțimea de mesaje
Adunate, pe nedrept, pe raft.

DESPRE ORGOLIU – REPLICĂ

George BÂRLIGEANU VULCANA

Dr. George Bărligeanu Vulcana

În perioada liceului, la Biblioteca Județeană, unde este astăzi corpul II al Primăriei din Târgoviște, dar și mai târziu, în timpul studenției, la cele două facultăți pe care le-am făcut, am citit și recitat superba carte „*Mândrie și prejudecată*” a scriitoarei Jane Austin, în paginile căreia am constatat că se face mare diferență între mândrie și orgoliu.

Mândria ne ajută să nu ne considerăm inferiori, să ne conștientizăm valoarea și să dobândim în noi încrederea și puterea de a trăi. Orgoliu presupune a avea o părere extrem de bună, exagerată, de regulă, și nejustificată despre propria ființă, despre valoarea și importanța socială proprie ce pot atinge suficiența, îngâmfarea, vanitatea sau chiar trufia, caracteristici dăunătoare omului, și mai ales păcate mari.

O persoană poate să fie mândră, fără a deveni însă și orgolioasă, aceste stări, deși diferite, uneori semenii noștri considerându-le

sinonime. Mândria, se raportează la propria părere despre sine, iar orgoliul înseamnă modul în care vrem să fim văzuți și percepuți de alții. Mândria presupune cunoașterea de sine dar și a calităților proprii și acceptarea defectelor pe care urmează a ni le corija. Noi uităm că numai Dumnezeu și Mântuitorul Iisus Hristos sunt perfecți și fără de păcat. Să sperăm însă că și noi oamenii vom avea capacitatea de a fi mai buni, mai toleranți și mai aproape unul de celălalt.

Părerea mea este că orgoliul se naște din dorința de a te poziționa favorabil în raport cu ceilalți, pentru a te simți mai bine și a-ți satisface propriul ego.

Și acum se pune întrebarea, „vrea dr. GBV să se poziționeze favorabil în raport cu ceilalți, vrea el să fie „puternic”, vrea el să-și satisfacă egoul? Are el o părere prea bună despre sine, o încredere care să fie artificială...?”

Eu personal sunt împăcat, cu mine însumi și conștientizez defectele pe care le am, îmi asum sentimentele negative și încerc să mi le corijez, căci nu am dorința de a domina, de a mă certa cu semenii mei, ținând cont că știu că nu mai am timpul necesar pentru a ne împăca. Dorința mea și a soției mele, este aceea de a-i ajuta pe cei aflați în impas, chiar dacă nu putem să-i distingem cu adevărat pe cei care nu au de cei care au, convinși fiind că păcatul este a celor din urmă.

Nu vreau să ne lăudăm cu binele

pe care îl facem, preferăm o discreție desăvârșită. Orgoliul m-ar împiedica să mă perfecționez și să progrez, să devin mai bun, așa cum îmi doresc, să-mi iubesc semenii, să-i respect indiferent de funcție, de vârstă, de religie sau culoare. Numai Dumnezeu este cu adevărat Puternic. Nu vreau să domin sau să mă impun cu orice preț căci fac și eu greșeli ca orice om, fapt pentru care îmi cer iertare. Știu că nu am întotdeauna dreptate, de aceea încerc să-i înțeleg și pe ceilalți, să accept și alte puncte de vedere, să ascult și alte păreri și idei fără a vrea să par un atotștiutor. În conversațiile mele evit să rostesc expresii precum: „eu știu mai bine”, „e ca mine”, „tu greșești”, etc., încercând pe cât posibil să realizez în relațiile mele cu oamenii din împrejur, o atmosferă de amabilitate.

La acest moment, când realizez că egoismul, invidia, ambițiile deșarte, disprețul față de iubire și frumos se amplifică pe zi ce trece, vreau cu toată vigoarea, ce-o mai am, să fac ca aceste mari defecte umane, anticeștinești, să nu mă reprezinte. Vreau ca cei din jurul meu să fie fericiți, sănătoși și plini de bucurie și mai vreau ca revista „Climate literare” să trăiască în veci căci într-adevăr este „o lucrare plăcută lui Dumnezeu”.

Te las acum, cititorule, să judeci și, tot tu, să deliberezi dacă eu sunt, cu adevărat, un orgolios. La Mulți Ani!

POEZIE : NELINIȘTE ȘI MÂNGÂIERE

Răzvan VONCU

Madeleine Davidsohn este una dintre cele mai cunoscute scriitoare de limbă română din Israel. Animatoare – împreună cu Biti Caragiale și Francisca Stoleru - a Cercului Cultural din Haifa, scriitoarea este prezentă constant pe piața literară din Israel și România, cu volume de poezie și proză, care se bucură de o frumoasă receptare critică. Autoare complexă, Madeleine Davidsohn parcurge modalități diverse, de la poezia cu prozodie clasică la versul liber (și chiar la rupturile avangardiste), de la proza realistă la cea cu inserții fantastice și onirice. Deși discretă și dezinteresată în a-și promova imaginea, scriitoarea a reușit să-și consolideze, printr-o creație temeinică și substanțială, prezența în actualitatea literară românească.

Recentul volum de poezie, intitulat „Floare de nisip” reprezintă, într-un anumit sens, o sinteză a experiențelor, literare și de viață, pe care le-a străbătut până

acum. Floarea de nisip, după cum ne dezvăluie poemul cu care se deschide volumul, este o metaforă a fragilității și, simultan, a puterii poeziei. Ceea ce ne avertizează, prin urmare, că poeta este, indiferent de formula la care recurge, o conștiință ultragiată de desensibilizarea lumii contemporane. Ea reflectează (în poeme ca Hamsin, Vară fierbinte, În Galil, sau În Pustiul Sinai) pe marginea înțelesurilor a ascunse în spatele unei geografii încărcate de istorie. Poetul este, în cele din urmă, în concepția Madeleinei Davidsohn, o ființă care caută înțelesurile tainice (simbolizate, într-un poem, de imaginea Muntelui Carmel) „*Mă străduiam să înțeleg chemarea,/ semnal ce parcă-mi trimetea pământul*”

Îmi place și delicatețea cu care Madeleine tratează tema erotică: poeta „ascunde” în texte cu cheie domestică, trăirea intensă a sentimentului erotic. Într-un loc, ea pune, de fapt, iubirea mai presus de orice: „*dragostea oprită/ nemăsurat mai dulce-i/ ca nemurirea*” (Rugăciune)

Universul mărunț al cotidianului este spațiul în care poeta celebrează minunea Erosului, cu o puritate care transformă iubirea umană în iubire divină, prin abolirea timpului: „*Pune ceainicul la fierț să stăm de vorbă/ Nicicând n-a fost destulă vreme.../ Îți amintești?/ Mi-ai pus pe deget un inel/ Și timpul și-a pierdut măsura*” (Poemul unei linii curbe)

Îmi plac la fel de mult și meditațiile poetei pe marginea condiției umane în Israel sub amenințarea terorismului și a războiului. Ele evidențiază nu numai sensibilitatea autoarei, ci și adâncul ei umanism, prin care poezia se ridică deasupra ideologiilor în numele cărora au loc atâtea crime: „*Au murit destui întru Alah slăvitul,/ Au murit destui în numele crucii/ Și-n numele tău, sfânt Dumnezeu*” (Mor copiii) Poezia poate fi, așadar, nu numai neliniștea sensurilor ascunse ci și mângâierea păcii în cuvânt...

Carte de maturitate, care atestă stăpânirea deplină a instrumentarului poetic și-un remarcabil control al dicției lirice, Floare de nisip exploatează o multitudine de formule, atestând amplitudinea registrelor poetice în care evoluează Madeleine, una din vocile lirice inconfundabile pe care literatura română la are în Israel.

Extras dintr-o scrisoare a lui Mircea Vulcănescu pentru Jeni Axente, text inedit din Arhiva fam. Vulcănescu

Din Paris, în zilele dintâi ale lui Maiu 1926

„... Încep prin a-ți răspunde: ai dreptate. Dreptate în ceea ce privește lipsa de timp. Dar iarăși nu o spun ca o scuză ci numai pentru a constata că viața de azi e așa făcută încât suntem robi (în sensul adevărat al vorbei) specialităților noastre. Fac eu însumi (de când sunt la Paris) experiența. Îmi dau seama și cât e de ucigătoare robia asta pentru suflet. E curios, creștinismul de la început a fost pentru mine o chemare adresată sufletului întreg contra specializării. Vezi cele ce am scris odată în aspirația către creștinism și înțelesul ei actual, concis, despre viața integrală. (De atunci am evoluat mult, mult de tot!).

Ce e mai ciudat în robia asta, e că avem de-a face cu o robie benevolă, chiar dorită pe care, de obicei, o numim vocație. Înțelepciunea trece în toate astea pe lângă suflet. Devenim enciclopedii ambulante. Iar înțelepciunea nu încapă în Enciclopedie... Ce păcat!

Zici că această lipsă de timp de care-mi scrii nu e aceea de care ți-am vorbit eu. Ba... e tocmai cea de care am vorbit și vorbesc din experiență. Probabil că am

întrebuințat termeni străini de dta. La întrebarea trei sute nu știu cât din chestionarul anexat programului de organizare a vieții universitare întocmit de seminarul de sociologie (...), în 1923, sub conducerea Prof. Gusti, care suna: de ce lipsuri te-ai întâlnit mai des? Eu am răspuns: lipsa de timp. Iar la întrebarea ce propuneri ai avea de făcut pentru a remedia aceasta am scris cu ironie: ziua de 26 de ore. (...)

În ceea ce privește spontaneitatea, cu rezervele făcute în ultima mea scrisoare sunt de părerea dta. Creștinismul nu e un drum cu stâlpi pe care scrie, cum bine spune Sergiu, „la stânga”, „la dreapta”. El se împacă cu libertatea lăuntrică. Dar aici e diferența pe care o face Sf. Pavel între Lege și har. Sf. Augustin zicea: Iubește pe Dumnezeu și... fă ce vrei. Dar accentul trebuie pus pe prima propoziție. Fă ce vrei, da. Dar când ai ajuns să iubești pe Dumnezeu nu mai poți să vrei unele lucruri. Ceea ce se realizează aici e împăcarea perfectă a faptelor omului cu gândul lui, trăirea în deplină armonie sufletească fără violentarea sufletului propriu. Dar asta nu stă în puterea omului fără harul lui Dumnezeu și Ajutorul Lui.

Așa pusă problema, libertatea este spontaneitate, dar nu în același sens cu acel al spontaneității obicinuite „fă ce vrei” (lipsind astfel prima parte). Primejdia acestei spontaneități confundată cu cea de-a doua este: Qui veut faire l'ange fait la bête (Pascal). [Cine vrea să facă pe îngerul ajunge să fie o bestie - n.n.]

Partea cea mai interesantă a scrisorii dta. este aceea unde îmi

arăți contradicția între necesitatea unei explicări raționale pentru lămurirea spiritului și necesitatea unei credințe mistice pentru liniștea lui, una contrazicând pe cealaltă. Îmi spui că e cazul tuturor celor de la științe. E cazul tuturor celor atinși de „răul veacului” sau mai bine zis de „răul sufletului” evului modern. Suntem toți prinși în această dilemă. (Toți cei care gândesc și refuză să se mutileze).

Aceasta formează pentru mine unul din nenumăratele „paradoxuri” ale creștinismului, care pentru unii sunt contradicții, dar care îmi par a fi tainele lui pe care nu le-au înțeles „vracii pământului”. Citește de pilda Acatistul Bunei Vestiri. Ce mă uimește pe mine acolo, cetind Icosul 2 sau mai bine Icosul 9, de pildă, e că zice:

Peritorii cei mult vorbitori îi vedem, Născătoare de Dumnezeu, că-ți stai înainte ca niște pești fără de glas; că nu se pricep să spună în ce chip și fecioară ai rămas și ai putut naște. Iar noi, de o taină ca aceasta minunându-ne, cu credință cântăm.

Asta este complet răsturnarea felului de a pune problema în felul în care o puneam noi de obicei la început și poate o punem încă! Ți-aduci aminte: existența unei minuni, existența a ceva imposibil de explicat era pentru noi un motiv de a lepăda ca nevalabil lucrul. Icosul amintit procedează invers. Conștiința unui lucru rămas neexplicat se vede limpede. Dar neexplicarea, departe de a fi piatra de scandal, e un motiv de întărire a credinței: care om poate cu mintea lui, gândește Icosarul, să explice

taina ascunsă'n dogma întrupării? Care om vede pe Dumnezeu fața către față?

Acolo unde mintea noastră a modernilor înclină către scepticism, către negare, acolo tocmai cântărețul Icosului scoate un motiv de mai tare adorare întru Bucurie. Nu ți se pare tocmai că aici are compozitorul icosului ceva ce ne lipsește nouă, când ne apropiem de text? Cum ar fi altfel explicabilă atitudinea lui?

Are, socotesc eu, faptul ca e înfipt în adevărurile credinței, are evidența acestor credințe, le trăiește, le vede, iluminate mistic, admisibile și admirabile, și neputința explicării lor nu numai că nu le distruge, dar nici nu le atinge în sufletul lui pentru că niciodată un argument (care

poate înlătura un alt argument) nu poate nimic împotriva unui fapt. Ceea ce rezistă în acest icos atacului pe care-l dă scepticismul metodic al sufletului modern este faptul viu, e faptul trăit al credinței. Or aici mi se pare că stă primejdia pentru trăirea religioasă (și la mine, și la dta, și la toți cei care au, cum zici, „pasiunea de a cunoaște”). Pasiunea de a cunoaște cu unealta și cu „spiritul critic” face un Dumnezeu (tinde să facă) din cunoștință și infiltrându-ne „curiozitate” ne răpește și „sancta simplicitas” și „evlavia” din suflet...

În ceea ce privește convingerile dtale despre creștinism, îți mulțumesc că mi le scrii. Rezerva precisă – mai bine zis o amplificare – adaug ca o întrebare la ideea dtale

că numai Hristos reprezintă creștinismul. Și Biserica adaug. Biserica înțelege ca adunarea mistică a tuturor celor care de la începutul timpurilor, legați de făgăduiala de mântuire data Evei, au adormit în nădejdea venirii lui Hristos, a tuturor acelor dintre sfinți care au putut spune, că Sf. Pavel: „nu mai sunt eu cel ce trăiesc, ci Hristos trăiește în mine” și toți acei păcătoși care în mijlocul nostru Îl caută cu nădejde a mântuirii, cred în El și trăiesc în dragostea lui Dumnezeu. Noi, ortodocșii, obișnuim să zicem în acest sens că Biserica e trupul mistic sau tainic al lui Hristos.

Propus de A.S.B.

LICHEAUA

Gheorghe Andrei NEAGU

Uite-! Se plimbă țănoș de parcă nici usturoi n-a mâncat și nici gura nu-i miroase! Tocmai te-a turnat. Tocmai te-a mai umplut de ceva urât mirositor în fața unor ipochimeni care-ți cam iau sâmbetele. E vesel. N-are scru, scru scrupule. Dar se laudă că are!

Tocmai a adus vestea unei noi cuceriri! Are atât de multe, încât nici nu le mai știe numărul! Și este atât de convingător încât îți vine să-l crezi. S-a apucat și de cultură. Este critic.

Este doct. Dar de fapt este semidoct. Sau mai bine sfertodoct cum îi spunea un confrate. Critica lui putea a larmă didactică. N-a făcut în viața lui o poezie. N-a scris nici un roman. El doar critică. Crede că un carton de filolog îi dă acest drept. Nici nu-și poate imagina cum ar ieși din mâinile lui un sonet, că din creier nici vorbă să iasă!

Stă pitit în dosul unei văduve și-și varsă veninul de sub poalele ei cu

chiloți nespălați, peste oricine îi iese în cale. Îl înțeleg, trebuie să aibă și omul un loc unde se poate defula. Dar chiar din chiloți? Și pentru că văduva are de unde suga vartos din banii publici și-i scoate o revistă, nu văd de ce el n-ar fi lichea. Cum ar fi putut să fie altfel dacă-și făcuse din catedră o tarabă.

N-a iubit pe nimeni! Și-a îngropat soțiile una câte una! Și-a îngropat prietenii de valoare unul câte unul! Este tot mai singur. Este tot mai avid de bani. Spumegă, latră, mușcă și infestază cu invective pe oricine ar îndrăzni să-i spună că este o lichea. Abia așteaptă să-i pronunți numele ca să te târască prin tribunale. Săracul! Habar n-are că elevii dijmuiți de el au ajuns judecători. Abia așteaptă să-i scoată pe ochi favorurile pe care le-au făcut în silă și pe nedrept. Profită de bunul simț al celor insultați, crede că de frică nu i se răspunde la atacurile murdare.

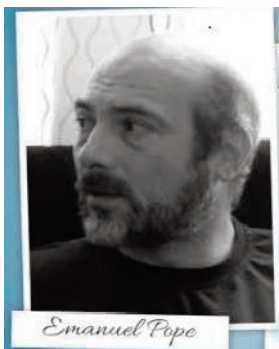
N-a mai fost la o biserică de multă

vreme, deși atunci când bea de făcea pe el, când se trezea din beție își propunea să meargă să i se ierte păcatele. Apoi i s-a părut că e mai bine să ai păcate necunoscute, cică de alții decât să ți le cunoască până și un duhovnic. Șantajul i-a fost de multe ori prieten. Și în nimicnicia lui a crezut că o poate șantaja și pe doamna cu coasa. Cică i-ar fi zis „pentru faptul că nu te-am spurcat niciodată în revista mea, îmi ești datorare”. Cică moartea a râs și l-a lăsat să-și continue viața mișelească până-n zilele noastre.

POEME

Emanuel POPE

Despre viața ca spam sau cum doriți dvs.

*tuturor celor ce mi-au scris,
zi de zi, în ultimii 15 ani
o listă foarteeee lungă...*

Ce aproape vă simt
și cât de mult vă iubesc dragilor
cu toate că nu vă cunosc
dar cum altfel?! ... mai ales pe dvs.
stimată doamnă/domnișoară
știți, ieri v-am zărit id-ul pe facebook
strălucind ca un blitz peste o mare de like-uri
aveați aerul unui copil răsfățat
...sau poate doar mi s-a părut
și ce nume exotic, ce nume frumos aveți
cu el odată ați fi putut culca la pământ o
pădure-ntreagă
ca-n depărtata Tunguskă
cine nu v-ar fi urmat atunci și cu ochii închiși
când eram cu toții rebeli
la auzul unui singur cuvânt
tremuram ca plopii de șoapte cu noaptea pe noi
și dintre toți cea mai sensibilă rămânea ea
de frică nici nu știam cum să-i mai vorbim
trupul ei transparent și lichid ca apa
din nimic exploda ca dinamita la soare
eu abia de mă puteam abține să nu țip de fericire
zburam amândoi oriunde
cine de-acolo s-ar fi întors pradă și viu înapoi?!
...oh! cât de greu îmi este să ascund
încă și-acum
viața de viață s-o ascund!
Nu, nu! nu vă gândiți
stimată doamnă/domnișoară
cărțile în sine n-au nicio vină
în țara asta fiecare s-a hrănit flămând
și a crescut sărac

– mărturia cea mai grea
vine întotdeauna
la urmă –
cu tot ce s-a ivit
acum e târziu
și-n ani regretele și-au pierdut din poezie
noi n-am citit când trebuia
literatură bună!
de aceea și oftez de fiecare dată, citindu-vă
email-ul:
– How do you do, my love?
„Vă mulțumesc frumos!” – răspund în gând
cutremurat ca un poet citit
„azi sunt puțin mai bine!”
Stimată doamnă/domnișoară,
atâta duioșie cum e cu puțință?!
de atâția ani vă ascult uimit
– ...fancy a cuppa, my angel?
și eu încă, încă, nu vă pot răspunde!

NO MERCY!

-cântec de înmormântare a anului

....și eu stam așa
gândindu-mă ce să fac cu el,
încă se mai gudura pe lângă mine.
cu două sau patru ore înainte
beam încet și consecvent din pahare
-cu program vreau să zic-
continua să-mi lingă tălpile și mâinile
și mă privea cu ochi de zahăr
băiat de lapte,
eu îngreșat pe mai mult de jumătate
îmi aminteam de cele 12 luni de muncă silnică
și de o sumă de tristeți, bașca
de câteva prietenii schilodite
Pur și simplu îl așteptam să moară!

să-i treacă timpul și să dea ochii pe spate
să facă „guiț” și să crape
cum s-a întâmplat și cu alții
să-l fac șomoioș
și să-l calc apoi în picioare,
la pământ, ca un rege viu
cu dispreț să-i împing cadavrul
într-un colț al camerei mele,
lângă celelalte hârtii aflate acolo,
mototolite, zgâriate
fiecare cu frânturi de poeme nereușite,
...cu vise neîmplinite.
AMIN!

Estate agency

bujorului sălbatic de Plenița

o doamnă ceva mai în vârstă m-a rugat să-i prezint
noua proprietate
și-n după-amiaza aceea de iunie, din timiditate

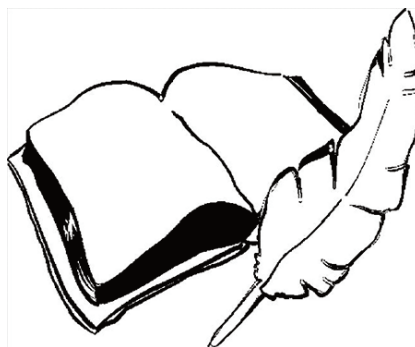
probabil,
eu arătam mai tânăr decât eram în realitate, casa și ea
înfășurată cochec cum era în kimono-ul ei de Pyracantha
și nu departe de zidul din piatră al unei mănăstiri seculare
părea desprinsă din pelicula unui film din anii '50

nemasterizat încă
ori din povestirile cărților decupate ale fraților Grimm
treceam amândoi cu pași mici dintr-o odaie în alta
pășind prin broderia pereților de mucava
ca două generații tăcute după un război mondial
și-o briză a unei neștiute insule pierdute ne-nsoțea
pretutindeni

asta se simțea mai cu seamă-n galerii,
acolo draperiile fremătau ușor
din când în când doamna se oprea
și-mi atrăgea atenția asupra vreunui obiect
pe care îl cunoscuse cândva
sau de care nu se despărțise emoțional încă
eu ridicam din umeri jenat
și de fiecare dată primeam în schimb un surâs
doamna arăta o deosebită înțelegere a vieții
și așa mergeam mai departe
în urma noastră se-auzea un sfârâit ca de celule primare
arse

culorile se estompau
cu suflete calde ardeam cadru după cadru
-n-avusese loc nici în secolul ăsta a doua sosire a Lui-
și ca din rana unui butuc de vie din fotografii și tablouri
curgea acum o pastă albă, lăptoasă:
toată hrana timpului viitor.
Când am ajuns în grădină
seara-și vărsase deja printre nori vitriolul,
și amândoi eram mai bătrâni cu o viață,
doamna-n baston îmi admira trandafirii
șoptea numele lor ca pe o mantră în taină:
„Ana-bell, Ani-ta, Lo-li-ta, Eli-sa-beth, Co-chet”
niciodată nu văzusem florile acelea mai frumoase,
și înțelegeam că odată petalele lor crescuseră din hrana
mâinilor ei

nu îndrăzneam să spun un cuvânt...
numai șoapta serii visa între noi
așa am mers până la capătul din umbră al aleii
sau poate aleea alerga sub noi vrăjită
acolo îmi îngăduisem puțină libertate
și printre ferigi bogate plantasem
cea mai iubită dintre flori
de aceea am și rostit
cu un glas ce dorea să o imite:
„Pe –o – ny”
doamna m-a privit uimită
n-a priceput de la-nceput
apoi privind spre floarea-mbujorată a înțeleș
și printr-un gest de o nebănuită mânie
a retezat-o folosind bastonul.
„vreamea bujorilor a trecut, cavalerie!” mi-a spus răstită
și s-a-ntors cu fața flămând de bătrână
spre casa ce ardea lângă zidul mănăstirii de piatră
cochet înfășurată cum era în kimono-ul ei de Pyracantha.

POEME

Mihai Cezar POPESCU

Ferestre – fântâni

Ochi îndreptați spre lumea largă.
Adâncă meditație, mister:
în prag de soartă,
Porți de acces
spre cioburi de înalt.
Privire în tenebre,
sub puntea de bazalt.

Praguri prin care vântul
se topește
în universul mic.
Izvor de apă clară,
matcă a lumii din abis.
Obloane ruginite
și pergole imense
păzesc din loc în loc
parfumul aspru de ghioc
și brațul frânt
al ochiului de pește.
Soarele scade uneori
prin marginea de piatră
spre mușchiul verde,
dornic de avânt
și-n care în amurg
visul se pierde.

Poveste vikingă

Rosamunda
Era o femeie translucidă
tetraedrică în gândire
ca mai toate fiicele nordului.
Pielea ei albă
Membrane
sub albastrul privirii.
Pe la 14 ani
o cântaseră deja
menestrelii
cei fermecați
de aburul berii fierte
(care îi balona înfiorător !)
și de roșul aprins

al părului ei
pe când jupuia singură renul.
Carnea înghețată
în visul roșu-negru
al nopții polare
ardea vârful degetelor.
Tăișul fin aluneca
peste carnea de piatră
și-n unele seri
adormea plângând
și flămândă
lângă Ulf al lui Gustav.
Costelivi amândoi
ca vene albastre
pe dosul banchizei
mâna întoarsă a mării
urlând în tăcere.

Perspectivă cu urme de pași

În șezut pe malul de stâncă
citesc viitorul în cerul de foc
cerbi și femei
cu stea în frunte,
în zațul cel gros
al cafelei turcești.
Așa cum urma de tuș
cu miros de dureri
într-un post de poliție
într-un colț de lume
arată totul despre trecut
și viitor.
Pe norii prăvăliți în mare
văd șiruri de pași.
Ai mei, ai celor ce mă ocolesc
sau vin spre mine.
Din jocul petelor înfipite în neant
mă văd pe rând
copil, adult
și-n zborul delirant
îngân taina nopții
și descifrez cu ochii plini de zare
freamăt adânc.
Durerea despletirii.

Grădina de luceferi

Prin ceara
dintre rugi
pornită
am iscodit impertinent
adâncul.
Nu mi-a fost greu
s-ating
grădina de luceferi.
Mi-a fost mai greu
numai
căderea pe Pământ.

Intimitate

În seara strecurată
pe sub luna zăludă
te-am adorat
fără cusur
întinsă lung
precum perdeaua groasă
e prelinsă
peste neliniști
în amurg.

Imagini în Cheile Dâmboviței

Peste malul apei
stânci prăvălite.
.....
Brad răsucit
peste albastru-verde covor
din adâncuri.
.....
Spinare de păstrăv
Prin ciob de argint.

AL FLORIN ȚENE - LA BRAȚ CU ANDROMEDA

Emil ISTOCESCU

Viața scriitorului Gib. I. Mihăescu între realitate și poveste

Un eveniment editorial important îl constituie apariția la Editura Napoca Nova, la începutul anului 2016 a volumului „La braț cu Andromeda” - Viața scriitorului Gib. I. Mihăescu între realitate și poveste. - al cărui autor este Al Florin Țene, scriitor notoriu, foarte activ și prolific, președinte al Ligii Scriitorilor români, uniune profesională cu filiale, aproape în toată țara, membru al mai multor instituții culturale de prestigiu din țara și străinătate.

Cartea este prefăcută de Voichița Pălăcean-Vereș, iar coperta aparține lui George Roca, compatriot, stabilit în Australia. Volumul are aproape 400 de pagini și se deschide cu un sumar, dar concludent, argument al autorului, din care desprindem mărturisirea motivelor care l-au determinat să întreprindă un astfel de demers creator/evocator.

Fiind el însuși fiu al urbei viticole Drăgășani, ca și Gib. I. Mihăescu, a manifestat de timpuriu curiozitatea de a-i cunoaște viața și opera, iar apoi dorința de a scrie chiar o carte despre părintele romanului „Rusoaica”, vis realizat, iată, după scurgerea mai multor decenii: „Așa s-a născut acest roman ficționalizat și romanțat, dar care păstrează firul roșu al adevărului... Romanul de față se dorește a fi o închinare pro-memoria scriitorului Gib. I. Mihăescu din Drăgășani, ca și mine”

Titlul cărții, „La braț cu Andromeda” este bazat pe un artificiu creator inspirat, menit să atragă atenția asupra semnificațiilor lumii celeste din romanul de debut din 1930[1], lume contemplată cu atâta pasiune de Gib. Mihăescu, dar modificând simbolul inițial de la care a pornit acesta. Astfel,

în viziunea lui Gib. Mihăescu, constelația Andromedei este întruchiparea unui ideal de puritate morală și frumusețe fizică feminină, irealizabil, în contrast cu eroinele dezamăgitoare din lumea terestră, precum Zina Cornoiu, Arina Velovan sau Donna Alba. „Cerule este, pentru oamenii de felul lui Andrei Lazăr (și, desigur și pentru Gib. I. Mihăescu) nu numai imperiul frumuseților ideale, ci și limanul în care își găsesc mângâiere nevinovatele lor frământări

pământenești” [2] Andrei Lazăr este un idealist visător, victimă nefericită cauzată de inadaptația la o societate degradată.

În recentul roman - evocator, prin noul titlu, „La braț cu Andromeda”, contemplarea constelației Andromeda devine un fericit liant pentru desfășurarea firului epic, fiind însoțită de imaginea candidă a frumoasei Luminița, ingenua prietenă din perioada pubertății eroului cărții. Urmărind, cronologic, evoluția eroului său, autorul structurează întregul roman în două mari părți, inegale, cu 16 capitole (în prima parte 11, iar în partea a doua 5)

Romanul debutează cu festivitatea inaugurării noului sediu al Palatului Comunal în prag de An Nou 1900, la Revelionul organizat la etaj, în vasta sală de Consiliu și recepții, în prezența notabilităților urbei, în frunte cu primarul Filipescu, consilierii locali, avocați, magistrați, negustori, meseriași, cu familiile, printre care se află și Nilă Mihăescu, tatăl viitorului scriitor, cu soția.

În capitolul următor se prezintă numeroasa familie a acestuia. Ceea ce, printre altele, asigură reușita și valoarea artistică a romanului este realizarea unui personaj Gib.[3] verosimil: uman, distins, echilibrat, decent, fără exagerări, surprins în toate ipostazele vieții, cu mari reușite, dar și cu unele eșecuri: în copilărie, între părinți și frați, apoi școlar la „Frații Niculescu”[4], elev la liceul Carol din Craiova, la gimnaziul Radu Greceanu din Slatina și la gimnaziul Al. Lahovari din Rm. Vâlcea; student „întârziat” la Drept, în București, ziarist în Cluj și în capitală, alături de bunul său prieten Cezar Petrescu, apoi avocat în urbea natală, timp de 6 ani, între 1924-1930 și, în sfârșit, stabilirea la București, cu familia între 1930-1935.

1935 - anul fatidic al morții premature a lui Gib.I.Mihăescu a fost anul când a fost suprimat brusc acest fascinant urcuș pe scara afirmării sale literare. Tocmai de aceea apariția acestei evocări vine în sprijinul cunoașterii unui mare prozator, de care generațiile de după al doilea război mondial au fost lipsite mulți ani.

*

Pentru realizarea acestui roman un rol important l-a avut ampla documentare, pornită de la lectura și

cunoașterea întregii opere, a criticii și a referințelor biografice despre scriitor. Documentării reale i s-a adăugat însă factorul ficțional care completează și clarifică în mod fericit eventualele goluri din biografia reală.

Pe lângă sursele tradiționale, ca noutate, autorul a apelat și la cele neconvenționale, moderne, oferite de internet, prin acestea acumu-lându-se un impresionant bagaj documentar despre istoriile unor edificii: sedii ale unor instituții, orașe, gări, catedrale, spitale, statui, poduri, școli, căi ferate etc. care oferă lectorului date de factură nonliterară, dar folositoare pentru cultura generală.

Apreciem folosirea tehnicii realiste de factură balzaciană prin care eroul este descris în mediul său natural cu modul de viață, cu obiceiurile și tradițiile moștenite, cu îmbrăcămintea de epocă etc. Sunt, de asemenea, de notat descrierea unor credințe și superstiții, apelul la limbajul paremiologic, cu proverbe, zicale și

expresii înțelepte[5], extrase din texte religioase, fragmente de litanii și rugăciuni, descrieri reușite de natură etc., care sporesc valoarea cărții. Cu toate că subtitlul romanului se referă doar la „viața” scriitorului, în realitate s-a analizat fiecare demers creator, consem-nându-se împrejurările publicării lucrărilor de la debut până la sfârșitul vieții, fără să se facă și analiza acestor creații. Importante sunt datele despre geneza acestor opere și primirea pozitivă a lor de către critică și cititori.

Drumul spre afirmare și notorietate literară al lui Gib Mihăescu ne poartă prin redacții, cenacluri, sedii ale revistelor, prin cafenele vestite, unde eroul se întâlnește cu scriitori, critici, artiști.

Atmosfera culturală din epoca interbelică în care se afirmă și scriitorul dragășănean este foarte bine descrisă, cu opinii asemănătoare sau divergente, cancanerii și lupte pentru afirmare, cu prietenii salutare, din care se distinge caracterul bonom al

acestuia. Pierderea prea timpurie a acestui dotat prozator este prezentată în roman cu respectarea adevărului și cu prețuirea firească a unui confrate din alta generație care, ajuns în Parnas, oferă drept ofrandă cititorilor acest florilegiu omagial în memoria lui Gib. I. Mihăescu. Să-l primim cu interes, cu bucurie și să-i mulțumim.

POEME

Michele Beausac- Bârligeanu

MĂRTURIE

Între ceea ce se zice...

Și ceea ce se face...

Se conjugă contrariul.

În această luptă a lucrurilor spuse,

Este inutilul atât de necesar pentru diferență?

Sămânța de necrezut

Se dezvoltă și incomodează

Memoria nemuritoare.

În fața durerii,...

Tăcerea activă și Dragostea

Sunt singurele instrumente ale înțelegerii.

Ascultă pentru a Concepe,...

Meditează pentru Datorie,...

Trăiește pentru a Mărturisi.

Țese fără să te oprești,

această pânză de care nu te poți lipsi,

În Tradiție,...

...Cu Libertatea.

ROMÂNIA

Peisaje atât de familiare sufletului meu,

Confluență a Orientului cu Occidentul,

Memoria-mi nu a uitat niciodată măreția ta.

ROMÂNIE!...

Cu viorile tale în inimă,

Amintiri de bucurie,

Îmi leagănă dorurile,

Pe ogoarele Valahiei.

ROMÂNIE!...

În mintea mea este ecoul Istoriei tale!

ROMÂNIE!...

Aud numele tău

Ca o farandolă voioasă!

ROMÂNIE!... Românie!...

Traducere din limba franceză de George Bârligeanu-Vulcana

ECATERINA NEGARA

POEME

Ecaterina NEGARA

XXXI

Spitalul e evreiesc, vechi,
Are pe podele steaua lui David și a lui
Solomon,

Astăzi am imaculat un pansament,
Cât m-am gândit la Marcel,
cu trupul și simțurile nealterate,
Dacă îmi vedea ochii și chipul
Intram în salon de rușine. Ce poftă de
rai!

Îmi crește o unghie nouă, deosebită,
La degetul mare,
în urma unei maltratări fizice și psihice;
Mă călcase un polițist cu bocancii....,
prea inuman,
Cine știe ce talpă strivitoare vine peste
el?!

XXXII

Te cumuni cu Marcel a mai spus Larisa,
Eu eram exact în mijlocul patului,
și nu puteam să cad jos
după ce am văzut-o că e frumoasă
am desprins din
aer câteva raze de lumină imaterialică
și i le-am prins în păr:
Numai de nu s-ar mișca, că îi stă bine.
Exact în acest moment sfântul munte
Atos

Pe umărul meu drept
și-a odihnit o mână.

XXXIII

Larisa striga;
- Tu ai zis de trei ori Marcel.
Eu am rămas nedumirită.
Eu am zis ;
- Marcel, Marcel, Marcel, Marcel,
Marcel....
și ea spune că e de trei ori?!
După cum numără Larisa, - ea e poetă.
Mă tem că Marcel
nu mi-a rostit niciodată prenumele
și atunci cine a zis de trei ori MARCEL.
Eu cât pe ce să mă schimb la față.
Larisa știe că mă gândesc la Marcel,
De unde?
Eu nu știu să număr.

XXXIV

Am stat închisă toată seara privind pe
geam,
Precum o biblie veche uitată pe pervaz,
Nu cerul avea posibilități de recuperare
a sufletelor,

Ci eu meditativ adunam,
Printre gânduri florile albe
Pe care le-a ruinat bărbatul care și-a
văzut femeia
Dusă cu targa spre sala de operație.
Becul era roșu! INTERZIS !
Și el s-a oprit la un geam, privea,
Mă gândeam cât de des Marcel ia
legătura cu cerul

De se face liniște și în prețuri și în case.
Toată seara am privit pe geam
Vântul împrăștiă pagini dintr-o revistă
despre sataniști,
Larisa a făcut-o ferfeniță
Pentru că Moise a confirmat
Că l-a văzut pe Dumnezeu.
Vroiam să mă mut cu tot cu salon pe
muntele Sinai.

XXXV

- Mi-a scos pietrele de la ficat.
Uitați-vă! Mai am vre-o două acasă,
Fac un șirag de mărgelă, -
Se lăuda vecina.
Îmi venea să-i trag perna de sub cap,
Îmi venea să-i strig;
-Taci! De unde atâta bogăție?
Altele nu au o bucată de pâine, altele nu
au un bărbat,

Un hram nu au
și barem un prunc din flori
tu, tocmai un șirag de pietre, obținut din
propriul ficat.

În inimă ce poți să ai?
Dar în vagin?

XXXIX

Nu se știe cum debutează o boală
În trupul tău, cu voia ta
Sau fără voia ta în alt trup,
Posibil și boala e o ființă
Și se vrea împlinită,
Când și-a văzut analiza sângelui
Că cineva mâncase mai mult
din globulele roșii și-a confirmat o dietă.
Eritrocitele, leucocitele,
trombocitele, segmentele, limfocitele,
Monocitele la mine erau în normă,
Mi s-a recomandat sfeclă roșie și ficat
de vită,
și doar vă spuneam într-un alt poem
luați și mâncați acesta este trupul
și sângele meu.
Eram comestibilă
și era nevoie de foamea cuiva
O pasăre îmi cerea alt cer
Nu aveam decât linia din palmă
potrivită.

XXX

Elena mă vizitase,
E frumoasă ca întotdeauna și bună
De-ar afla că mi-e dor de Marcel m-ar
certa,
Știe că nu sunt bine
și o boală în plus cui i-ar folosi?!
Da, Marcel parcă ar fi patul
cu care mă mișc printre lanurile cu
grâu.

FĂRĂ CARACTER, NU EXISTĂ MARE CRITIC LITERAR

Mihai MERTICARU

Literatura română seamănă cu o pădure mirifică, în care admirăm brazii semeți, stejarii falnici, fagii, mestecenii și plopii fără soț, dar, după ce obosim de privit în sus, ne uităm la păducelul ale cărui fructe sunt un balsam pentru inima noastră, la zmeura și fragii care se topesc în gură, la arbuștii de mur, cătină și măceș, ale căror fructe reprezintă alte surse inestimabile de sănătate „ne oglindim în „lacul codrilor albaștri, în timp ce „flori de tei deasupra noastră/or să cadă rânduri- rânduri”, apoi cădem în genunchi și culegem toate varietățile de plante medicinale. Acest „împărat slăvit” care e codrul a salvat viața multor oameni în timpul secetei/foametei din anii 1946-47. Din fericire, nimeni nu s-a gândit să elimine din pădurea fermecată arbuștii care au menirea lor în lumea aceasta.

Tot astfel și în istoria unei literaturi, nu putem include numai scriitori geniali, după cum, într-un tablou, pictorul nu folosește o singură culoare.

Un domn, al cărui nume nu-l mai pomenesc, scria că „avem o literatură mică de diletanți și de veleitari 90%”. Nu cumva cei care gândesc așa nu mai văd pădurea din cauza copacilor? Curios e că tot ei spun că marii scriitori sunt citați adesea, dar nu prea sunt citați. În schimb, lumea se dă în vânt după anumiți scriitori pe care marii critici îi numesc minori.

Altcineva spunea — și-i dau deplină dreptate — că timpul și

cititorii sunt judecătorii supremi ai valorii unei opera literare. Criticul este doar avocatul care, de cele mai multe ori, pierde cauza pentru care pledează. Fiecare carte are rostul și destinul ei. Iată un pasaj dintr-un poem scris de Remus Valeriu Giorgioni: „există cărți pe care, uitate/seara pe-un țărm înalt/le răsfoiește doar briza mării/și le citesc numai ei, îngerii mării” (revista Conta, nr. 24/2016, pag. 70).

Nu vreau să spun că trebuie să renunțăm la critică, dar afirm că nu voi aplauda niciodată pe criticul care lovește cu barda, doar după ce a citit o jumătate de pagină dintr-o carte. E ca și cum ai tăia copacul de la rădăcină, pentru că ai observat o rămurică uscată. Un asemenea critic aprobă pe Papa Francisc, atunci când acesta afirmă că „o persoană poate fi ucisă prin cuvinte”, dar nu se gândește că și verbul său poate fi ucigător, când este grăbit și nedrept.

Consider că un critic este mare când aplică o judecată dreaptă, observând și împlinirile și minusurile unei opere, iar acest lucru nu se poate face în zece rânduri dintr-o revistă. Un critic este mare numai în măsura în care reușește să promoveze, prin îndrumările sale, un mare număr de scriitori. Un asemenea critic literar, adevărat spirit socratic, a fost regretatul Laurențiu Ulici, al cărui testament intelectual și moral ar trebui cunoscut și respectat mai mult. Cu invidie și resentimente nu se consolidează o literatură.

A șterge cu buretele valoarea unui scriitor pe care, într-o vreme, l-

ai apreciat cum se cuvine, numai pentru că acum te-ai supărat cu ceva ce nu are legătură cu literatura, nu mai este un gest al unui om de mare caracter. Și fără caracter nu există critică literară dreaptă. Tot ce ți se pare că ai construit se va năruia ca un castel de nisip. Valoarea sau nonvaloarea trebuie argumentate cu probe concludente, nu declarate ca o sentință fără drept de apel. O opinie asemănătoare formulează și conf.univ.dr. Bogdan Crețu de la Universitatea ieșeană : „La autoritatea critică se poate ajunge numai rămânând consecvent cu tine, demonstrând a la longue că, în afara de cultură, inteligență, spontaneitate, talent, stil etc., mai ai o calitate absolut necesară: caracter. Nu există mare critic literar fără caracter” (în revista Conta ,nr.25/2016).

Istoria literaturii ne-a demonstrat de atâtea ori că un critic, fie el cât de mare, s-a înșelat adesea în aprecierea unui scriitor, fie văzând în acesta un viitor geniu, ceea ce nu s-a adevărit, fie minimalizându-

l/ignorându-l, pentru ca apoi respectivul să se afirme ca un mare scriitor, așa cum s-a întâmplat, de pildă, cu George Bacovia. Dacă vrei un alt exemplu mai surprinzător, romanul *Ulysses*, de James Joyce, „n-a făcut neapărat de la început deliciul criticilor și al scriitorilor, însă s-a bucurat, încă mai inexplicabil, de un enorm succes de public” (Nicolae Manolescu însuși, în *România literară*, nr. 46/28 octombrie 2016).

Având în vedere asemenea situații, Adrian a lui Gheorghe, cu umorul lui caracteristic, propune o soluție: inventarea talentometrului: „În lupta cu certitudinile, scriitorul este o victimă sigură: nu există un talentometru, care să îi spună unde se situează. Poate că «specialiștii în toate» ar trebui să inventeze acest obiect care ar simplifica foarte tare evaluarea textelor literare, a operelor”. (revista *Conta*, nr. 24/2016, pag. 3). Totuși, unii critici literari se comportă ca și cum ar fi deja în posesia acestui instrument miraculos, operând cu dezinvoltură clasificări și evaluări, care apoi se

dovedesc inoperante. O opinie destul de caustică despre critica literară superfluă și superficială, redusă la imaginea unui ornament, ni se dezvăluie în poemul *Artist uitat în ploaie* semnat de Mircea Dinescu: „Pssst/Vă rog puțină liniște/În spatele cortinei/criticul /cu o balanță de bijutier cântărește/mucii de pe batista lui Dumnezeu” (din volumul *Întoarcerea barbarilor*)

Referindu-se la aceste stări de lucruri, Gheorghe Erizanu, scriitorul, editorul și patronul unui lanț de librării din Republica Moldova, face o observație pertinentă și de mult bun-simț: „Nicio literatură nu se construiește doar din capodopere. Se face cu mulți grafomani, cu multă literatură de raftul doi și trei și cu foarte puține opere bune. Sunt foarte mulți cititori care au nevoie de grafomani ca să ajungă la cărțile din raftul doi. Apoi să se îndrepte spre operele esențiale. Problema nu este a grafomanilor, ci a criticilor și a instituțiilor culturale (edituri, biblioteci, media, școli etc) care sunt obligate (s.n.) să fie oneste, corecte și să așeze cărțile, scriitorii

acolo unde merită. Fără party-priu-ri, fără spirit de gașcă, fără ranchiună și fără corupție intelectuală”. (revista *Scriptor*, septembrie-octombrie 2016, pag. 46).

Așadar, dragi critici literari, , nu distrugeți arbuștii fructiferi și nu împușcați păsările care nu cântă precum privighetorile! În literatură, avem încă multe de recuperat pe palierul teoriei critice și nu vom putea îndeplini acest deziderat decât prin reîntoarcerea la valorile emblematice. Un text numai bun pentru gravat în marmură, care să stea pe biroul fiecărui critic literar, ne-a lăsat ilustrul Tudor Vianu: „Nu există lucru în această lume, care, făcut cu iubire, să nu ofere laturi cu adevărat luminoase”. Dar, pentru a vedea aceste laturi luminoase, îți trebuie o inimă iubitoare și necătrănită, o privire exersată, respect față de tine însuși și față de semenii, bunăvoință, răbdare, caracter, caracter, caracter și frică de Dumnezeu.

Valoarea timpului

Dacă vrei să știi cât valorează 10 ani întreabă un cuplu care tocmai a divorțat

Dacă vrei să știi cât valorează 4 ani, întreabă un proaspăt absolvent.

Dacă vrei să știi cât valorează un an, întreabă un student care tocmai a căzut la examenul final.

Dacă vrei să știi cât valorează 9 luni întreabă o mamă care a dat naștere unui copil mort.

Dacă vrei să știi cât valorează o lună, întreabă o mamă care a născut prematur.

Dacă vrei să știi cât valorează o săptămână, întreabă redactorul unui ziar săptămânal.

Dacă vrei să știi cât valorează o zi, întreabă pe cineva născut pe 29 februarie.

Dacă vrei să știi cât valorează o oră, întreabă-i pe îndrăgostiți, care abia așteaptă să se întâlnească.

Dacă vrei să știi cât valorează un minut, întreabă o persoană care a pierdut avionul.

Dacă vrei să știi cât valorează o secundă, întreabă o persoană care a supraviețuit unui accident.

Dacă vrei să știi cât valorează o viață, întreabă-te ce simți când pierzi pe cineva drag.

Ieri este deja istorie Măine este un mister Azi este un dar de la Dumnezeu!

Propus de GB

IVAN LUNGU: „ASCULTÂND GERSHWIN PE COVOR”

Gabi MOSCOVICI

Motto:

„Dacă vrei să trăiești din plin, dacă vrei să știi despre viață ceva mai mult decât ceea ce deja știi, atunci trebuie să citești.”

(Sarah Hall - scriitoare engleză)

Excepțional titlul volumului apărut pe o foarte inspirată copertă: un pian de care este sprijinit un violoncel, aflate pe un covor de mare întindere, ca un „covor fermecat”, ce te duce spre zări necuprinse. E un simbol al vieții autorului, viață plină de întâmplări, în cele mai neașteptate locuri.

Cartea lui Ivan Lungu este o pură confesiune. În mai puțin de 100 de pagini, scriitorul ne face părtași la cele mai semnificative situații din viața sa. Este biografia unui om obișnuit și totuși special, o biografie care devine memorie, iar memoria devine o frumoasă poveste de viață. Am citit cartea într-o după amiază de sâmbătă și în atmosfera și liniștea casei am petrecut cu familia Lungu... o viață, citind despre oameni care mi-au dat șansa să mă încarc de vibrația unei vieți pline de surprize și întâmplări neașteptate.

Viața de zi cu zi, situațiile bune și rele prin care trecem, ne fac de multe ori să ne simțim osteniți, derutați, însingurați. Și iată că avem de multe ori norocul să apară cineva care ne întoarce spre momente frumoase din viață. Acest lucru a fost pentru mine cartea lui Ivan Lungu. Aici era secretul terapiei și rezistenței cu care m-am încărcat.

Îl cunosc pe autor din presa de limbă română din Israel și datorită celorlalte cărți ale sale.

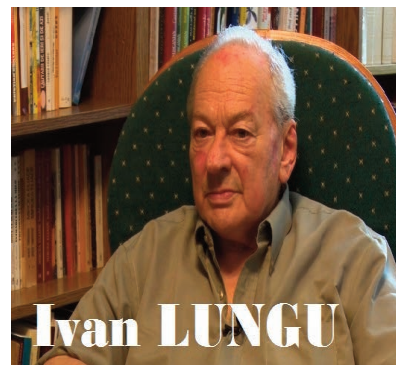
Ivan Lungu s-a născut la Caransebeș în 1935. A absolvit Liceul „Ion Luca Caragiale” din București în 1953, după care absolvă Institutul de Științe Economice „V. I. Lenin”, Facultatea de Comerț Exterior. Un timp va lucra la diferite întreprinderi de comerț exterior.

O mare calitate a scriitorului este cunoașterea mai multor limbi străine. Acest fapt l-a ajutat enorm în multe momente ale vieții.

Chiar în timpul studenției este trimis la diferite congrese și seminarii internaționale. Lucrează apoi la redacția de știri externe din cadrul Agerpres, apoi la România-Film. Din 1973 pleacă împreună cu familia (soția sa și fiica) în Israel. Și aici lucrează la diferite instituții și firme de import-export. La pensionare se dedică presei de limba română, unde activează și în prezent.

Recitesc frazele inspirate din datele de pe ultima copertă a cărții și îmi dau seama că am redat în câteva cuvinte... o viață. Mă întorc la cartea „Ascultând Gershwin pe covor”. Este și titlul unui capitol al cărții. Autorul, împreună cu un prieten, se întâlnesc să asculte niște discuri cu totul speciale, cu muzică simfonică, amândoi fiind mari melomani.

Scriitorul ni-l prezintă pe acest prieten, medicul stomatolog Carol Stieber (vă amintiți, desigur, cei din generația mea, de frumoasa Cleo Stieber, soția medicului, cunoscută crainică la Televiziunea română). Pornind de la povestea acestui prieten, Ivan Lungu face o divagație și trece în revistă o perioadă

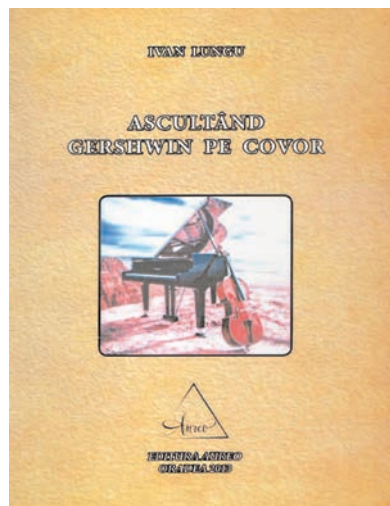

interesantă din viața lor. Acești oameni s-au împrietenit datorită cunoașterii limbilor străine. Lucrau amândoi ca traducători: medicul Carol Stieber traducea din și în engleză, iar Ivan Lungu din și în maghiară și... în ce limbi mai era nevoie uneori. Lucrau mai mulți traducători: Alain Herschovitz pentru franceză, Pavel Mocanu pentru poloneză și portugheză, Sergiu Celac pentru limba rusă. La diferite congrese erau necesare traduceri simultane, ceea ce necesita o bună cunoaștere a limbilor respective și, totodată, o concentrare maximă.

Și iată că medicul Carol Stieber este solicitat să-l însoțească pe marele violonist Iehudi Menuhin în timpul Festivalului Internațional „George Enescu”, din anul 1958. În urma acestui eveniment, când Stieber l-a însoțit peste tot ca traducător, violonistul a dorit să-i facă un dar. Astfel a primit medicul câteva discuri de mare renume, cu concerte de Beethoven și, spre bucuria lui, un disc cu piese ale lui George Gershwin. Ca urmare, Ivan Lungu a fost invitat acasă la Stieber să asculte împreună comorile muzicale primite de la Menuhin. Și iată-i pe amândoi, întinși comod pe covor, cu un coniac lângă ei,

ascultând cu un sentiment de religiozitate, opere celebre în interpretări celebre. Această întâmplare l-a impresionat pe scriitor în așa măsură, încât i-a inspirat și titlul cărții. Găsim, însă, în carte, și multe alte momente, perioade din viața sa. Demne de reținut sunt călătoriile făcute de-a lungul anilor, cu descrieri ce dovedesc și priceperea în a descrie locuri și oameni, peisaje și amintiri.

Un loc aparte îl ocupă perioada când scriitorul a aliat în Israel, împreună cu familia. De altfel familia este cu el în toate povestirile din carte. Am remarcat chiar câteva cuvinte care se repetă mereu: „soția mea, fiica noastră”. Încă o calitate a lui Ivan Lungu : este un familist convins. Desigur că nu e numai meritul lui... Cartea este o biografie

autentică și totodată, asumarea unui destin, dovedind o cultură și o deschidere spre viață. Limbajul oscilează între simplitate și descriere complexă. Întâlnim pasaje emoționante, unde simțăminte devin adevăratele personaje ale acestei cărți.

În privința călătoriilor, vreau să accentuez că Parisul ocupă un loc de suflet în descrierile sale. Cititorii cărților lui Ivan Lungu își amintesc de „cele trei maimuțe” (una nu aude, una nu vede, una nu vorbește), pe care el le știa din casa bunicilor și pe care le-a revăzut cu emoție pe taraba unui anticar de pe malurile Senei. Este motivul pentru care amintirile lui Ivan Lungu s-au întors cu zeci de ani în urmă și de la care pornesc toate povestirile lui. Autorul reușește să redea întâmplări adevărate despre care – după cum se exprimă el- „am povestit niște evenimente pe care le-am trăit și le-am pus pe hârtie (...) fără a uita că realitatea întrece cu mult imaginația.”

Primii Pași în Lumea Iluziei

Octavian LUPU

M-am născut în primăvara anului 1968 chiar în duminica Floriilor undeva, nu departe de Poarta Schei, din Brașov. Din cauza numărului mare de nașteri, saloanele maternității erau umplute până la refuz, fapt pentru care fuseseră plasate paturi de spitalizare până și în biblioteca unității medicale. Acolo, printre cărți, am avut ocazia să îmi petrec primele zile din călătoria mea prin această lume. Și poate nu întâmplător, cărțile aveau să exercite o fascinație specială asupra mea în anii care urmau să vină.

Acea primăvară era friguroasă, dar florile începuseră să își etaleze petalele în strălucirea tot mai puternică a soarelui. Într-un amestec de zăpadă și petece de iarbă înverzită anotimpul învierii îmi oferea șansa de a păși pe căile

acestui univers cu o chemare tot mai puternică și o atracție irezistibilă. După o noapte de chin și suferință petrecută în maternitate, am apărut și eu o dată cu venirea dimineții. Poate din această cauză la lăsarea întunericului simt adeseori acea tensiune a nașterii și prefacerii ce se destramă de îndată ce soarele răsare pe bolta albastră a cerului.

Am iubit orașul Brașov de la început, chiar dacă impresiile au fost mereu amestecate în tonuri cenușii greu de separat în culorile fundamentale. Chiar și acum revăd nenumăratele străzi și alei din cartierul Steagul Roșu, acum numit Astra, pe care m-am plimbat la întâmplare sau am mers spre o anumită destinație, cel mai adesea spre casă sau spre școală. Cu alți copii mă jucam în fața blocului și

revăd cu plăcere imaginea apartamentului în care am locuit undeva pe strada Neptun, nu departe de un pod ce făcea legătura cu comuna Zizin din apropiere.

În acele vremuri cartierul se afla în construcție și construcții noi apăreau neașteptat în tot locul. Ca un fel de desant aerian, macaralele plasau cu repeziciune plăcile de beton ce erau legate imediat în structuri de rezistență ce se înălțau luând chip de blocuri, magazine, școli, piețe sau dispensare. Acest elan al construcției m-a urmărit în toată acea perioadă când se dezvoltau întreprinderi de renume național și internațional. Și astfel, lumea Iluziei se popula în jurul meu cu obiecte felurite și deopotrivă cu oameni de toate felurile și din toate condițiile.

Fiindcă în fond, spectrul Iluziei s-a așternut pe toată acea lume în care am trăit în acea perioadă și ce a trecut nu poate să mai apară vreodată. Dar la acea dată nu conștientizam prea bine această prefacere a lumii din jurul meu și mă bucuram de fiecare clipă așa cum numai un copil o poate face. Deși aceste rânduri le scriu într-o zi de toamnă, imaginea primăverii în care m-am născut a rămas întipărită mereu cu prospețimea trăirii într-o lume mare și minunată.

Școala am urmat-o în mai multe locuri din oraș din cauza relativ frecventelor schimbări de domiciliu. Însă am avut colegi plini de viață și care m-au însoțit pe drumul primilor pași prin această lume. Cu majoritate dintre ei nu am avut ocazia să mă mai revăd, dar amintirea acelor vremuri a rămas vie pentru mine. Cumva interiorul meu a refuzat să dea uitării acele timpuri în opoziție cu Iluzia ce își schimba mereu forma într-un joc năucitor și greu de înțeles pe deplin. Fiindcă acei ani au fost în cele din urmă înghițiți de permanenta schimbare a lucrurilor și Iluzia a topit realitatea ce mă anima în acea perioadă.

Revăd drumul pe care îl făceam către școală și cel mai hazliu era să parcurgi străzi care fie aveau nume spațiale în genul: Saturn, Neptun sau Uranus fie de specii de păsări: Berzei, Rândunicii sau Cocorului. Aceste denumiri pitorești m-au amuzat mereu în acea perioadă și îmi forțau imaginația să mă gândesc la cauza care generase o astfel de asociere. Dar tot Iluzia era în spatele acestui joc, fiindcă în dansul ei perfect, logica dispare cu totul.

Disting profesorii care m-au îndrumat în acei ani ai copilăriei încercând să îmi transmită cunoștințe și valori despre lume și viață. Pe mulți dintre ei îi mai țin minte inclusiv după nume, pe alții însă Iluzia i-a absorbit chiar la modul real spre marea mea părere de rău. Fiindcă abia târziu m-am dezmeticit

suficient pentru a aprecia acei ani când credeam în permanența realității în care mă aflam și în faptul că universul va menține acea stare de lucruri pentru totdeauna.

Acum, când realizez cât de frumoase au fost acele timpuri, mă cuprinde părerea de rău că nu am știut să prețuiesc mai bine acei ani trecători ai copilăriei. Fiindcă Iluzia nu știe nici de milă și nici de lipsa noastră de cunoștință; ea are regulile ei ce nu pot fi încălcate și mereu în urma noastră șterge urmele și generează înaintea noastră forme care să ne atragă și să ne distragă atenția de la frumusețea vieții pe care o trăim. Dar de unde să fi știut toate aceste lucruri când eram doar un copil? Acum știu, dar acele vremuri au trecut de mult și nu se vor mai întoarce.

Nu departe de acel apartament în care am stat cel mai mult de pe strada Neptun se afla calea ferată unde zilnic puteam vedea trenurile cum veneau sau plecau din Brașov. Mersul lor rapid și lipsit de ezitare mă inspira cu admirație și teamă. Nu știam că peste ani de zile urma să plec definitiv cu un astfel de tren și aveam să mă întorc tot mai rar în orașul care m-a modelat în prima parte a vieții. Dar Iluzia este neiertătoare. Acele vremuri au apus, iar astăzi dacă aș avea ocazia să revăd toate aceste meleaguri nu aș mai putea să discern ce anume a mai rămas din realitatea vieții pe care am trăit-o în acele locuri.

Cu toate acestea, relativ de curând am mers din nou pe strada primei părți a copilăriei mele și am ajuns în dreptul blocului în care mi-aș fi dorit să rămân dacă nu ar fi intervenit în mod nefericit divorțul părinților. Stând în fața intrării la scara ce ducea la apartamentul în care am locuit, mi-am adus aminte de cum mă jucam undeva în față, către stradă. Parcă aievea mă vedeam iarăși copil fiind și distingeam pe colegii mei de joacă. Spre surprinderea mea, chiar în clipele când eram adâncit în această

meditație lăuntrică, mi-am auzit numele strigat de către niște copii ce treceau prin fața blocului. Am tresărit în momentul în care s-a produs acest lucru. Bineînțeles că nu era vorba de mine, ci despre un băiețel care purta întâmplător același nume, dar atunci am înțeles mai bine decât oricând că Iluzia nu a reușit să șteargă pe deplin amprenta lăsată de trecerea mea prin acele locuri.

Și cumva, trezit de această experiență, am început să mă revăd pe toate străzile și în toate apartamentele în care am locuit în Brașov. Era ca și cum amprentele lăsate de viața pe care am trăit-o nu puteau fi șterse de către Iluzia care caută să arunce în deșertăciune tot ceea ce omul realizează pe pământ. Și de acest lucru m-am bucurat, fiindcă primii mei pași în lumea Iluziei și tot ce a urmat nu vor putea fi niciodată șterși pe deplin, ci doar pentru o vreme ascunși vederii imediate, dar nu pentru totdeauna.

Lupta cu Iluzia a început acum peste patru decenii pentru mine, dar victoria ei este mereu temporară, chiar dacă pe moment ea pare că stăpânește lumea în care trăiesc. Privesc în jurul meu și observ urmele trecerii mele prin acest univers ce nu suportă o aceeași formă pentru mult timp. Cumva există o lege a firii ce supune vremelniceii tot ce există, dar dincolo de această putere malefică ce șterge locuri și oameni se descoperă o realitate ce nu poate fi distrusă, care în cele din urmă își va descoperi adevărata forță a nemuririi.

CALEIDOSCOPUL GETTEI BERGHOFF

Mihai BATOG-BUJENIȚĂ

Amintirile unei copilării în care conceptul de „jucărie” era drastic restricționat din varii cauze rețin totuși caleidoscopul. O prismă triunghiulară făcută din trei fâșii de oglindă având la unul din capete câteva cioburi de sticlă colorate dar care, prin răsucire, dădeau privitorului imagini de o neasemuită frumusețe, mereu altele și te îndemneau să găsești tot felul de combinații cât mai interesante. Se spune că a fost inventat de vechii greci de unde și denumirea: kalos – frumos, eidos – imagine, skopein – a vedea.

Oricum, este și acum o jucărie foarte inteligentă cu unele trimiteri către frumusețea și diversitatea lumilor înconjurătoare. Lumi pe care, de regulă, nici nu le băgăm în seamă. Cam așa gândeam citind cartea doamnei Getta Berghoff: Pe firul de ață. Un volum de proză scurtă, extrem de captivant și care se bucură și de o excelentă prefață făcută de regretatul Al. Mirodan (ZL).

Pentru început voi prezenta o părere a autoarei referitoare la acest gen: proza scurtă. „Nuvela scurtă nu mai e la „modă” ne spune domnia sa

și, eu unul, scriitor la rândul meu de proză scurtă, înclin să-i dau dreptate deși consider acest gen ca fiind acela care deschide drumul creației literare în istoria culturală a omenirii.

Da, într-adevăr, fiind un gen dificil, într-o pagină, două, trebuie să spui o poveste de la cap la coadă, să ai personaj dar și acțiune, să găsești în miezul ei un învățământ sau o idee memorabilă, să ai, dacă este cazul, umor dar și să provoci interesul cu tot ceea ce spui, să închei frazele fără lungimi nepermise și să faci asta de mai multe ori de-a lungul unui întreg volum, nu este deloc ușor. Poate din această cauză vom găsi în lumea literară diferite păreri, multe dintre ele reticente, despre acest gen. Se poate afirma că nu oricui îi este dat să poată scrie proză scurtă așa că vom admite cu înțelepciune orice rostire asupra genului.

Personal consider însă cartea doamnei Berghoff fascinantă mai ales pentru faptul că personajele intră în acțiune a căror sfârșit nu-l întrevăd dar simt o nevoie de a face asta, de cele mai multe ori lucrurile părănd a merge pe un drum necunoscut doar drumețului, iar în cale apar sau dispar obstacole care la prima vedere pot fi considerate de neînvins. Ceva aflat mai presus de biata noastră ființă, ceva cu o logică fermă și coerentă pare a hotărî mersul lucrurilor. Fără să exagereze însă în această direcție autoarea doar sugerează să ne gândim la cuvintele foarte des găsite în Biblie despre lucrarea Domnului cea care prin oameni se împlinește.

Atmosfera generală a nuvelor este una greu de explicat sau chiar de repovestit iar autoarea nici nu

încearcă să facă acest lucru mai facil lăsându-ne pe noi cititorii să pătrundem tainele realităților narate și să trăim prin lectură propria noastră aventură, una de cunoaștere, împreună cu personajele.

O tânără femeie aflată într-o perioadă de incertitudini stă pe malul mării, singură, și privește oamenii. Constați că de fapt răsfoiește destine iar al ei va cunoaște o transformare radicală după un fel de experiență la limită (Legănată de valuri). O altă femeie (deloc întâmplător femeile au roluri hotărâtoare în toate nuvelele din carte) devine, prin blândețe și înțelepciune, capabilă să rezolve un conflict ce părea ireconciliabil mai ales că părțile erau despărțite și de ceea ce numim „conflict între generații”. O frumoasă lecție care ar putea fi foarte bine introdusă în programele didactice destinate copiilor din orice parte a lumii cu atât mai mult cu cât, aici în poveste, valorizează, fără exagerări, sacrificiul unui tânăr mort pentru idealurile poporului său (Piersicul alb).

Plină de morală dar și de un umor subtil este povestea unui gunoier care, prin mijloace discutabile (este doar un eufemism!) se crede bogat. De fapt nu are decât o mare sumă de bani ceea ce nu-l face deloc bogat având în vedere determinările profunde ale conceptului, respectiv: cultură, atitudine, generozitate, comportament, stil de viață, etc... Chiar dacă, aparent, orgoliul i se satisface, personajul va fi, cu toți banii lui, tot un biet gunoier în sensul cel mai profund al cuvântului. Admirabilă parabolă! (Gunoierul orașului).

În același gen, al parabolei, aș încadra și povestea plină de tandrețe a doi motănei care, printr-o excelență întoarcere de sensuri, se transformă la sfârșit într-un minunat eseu despre libertate. (Norocul motanilor).

Personajele nuvelor trec de multe ori prin încercări grele, unele chiar dure, luptă cu problemele care apar și nu de puține ori totul se întunecă din privința viitorului, aparent este pierdută orice șanșe însă, și aici trebuie să privim dincolo de text spre profunzimile lui, după ce trec norii disperării, speranțele renasc. Deși într-o altă perspectivă, diferită de cea inițială, dar asta, vom înțelege, este forma unei recompense divine pentru buna purtare a personajului, una care cuprinde și o altă treaptă de evoluție spirituală a acestuia, o nouă identitate sufletească.

Uneori textele par a se dilua, par a-și pierde coerența, observi că nu mai vor să curgă pe un vad predictibil iar un fel de neliniște străbate din orice frază. Tu, cititorul, devii cumva la fel de neliniștit, crezi

că nu mai înțelegi nimic iar inima își schimbă ritmul spre unul tahicardic. Este de fapt o altă tehnică folosită de autoare pentru a scrie despre evenimente care chiar așa sunt: greu de prins în logică, anarhice sau

sufocante, redând măiestrit schimbările rapide și de multe ori radicale, poate chiar dureroase, din viața noastră a oamenilor.

Este felul unic al Gettei Berghoff de a povesti despre acei oameni care, într-un moment al vieții, au trăit schimbări dramatice, au fost nevoiți să ia hotărâri care le-au deturnat întreaga existență

plătind, metaforic, prețul cuvenit, unul ridicat, pentru curajul cu care au înfăptuit aceste acte definitorii. Vorbim acei oameni care, în condiții uneori greu de înțeles sau de acceptat, și-au construit o nouă viață pentru ei dar și o perspectivă mai demnă și chiar mai luminoasă pentru urmași, în condițiile în care bombe, rachete, asasinatelor sau spaimele inerente firii noastre omenești erau (nu se poate spune nici acum că au dispărut!) o prezență diurnă. Uneori povestirile din carte te pot face să te întrebi dacă personajele, inspirate fără îndoială din viața de zi cu zi, sunt doar simpli oameni sau rodul unor fabulații. Ei bine, Getta Berghoff are puterea să te convingă de faptul că oamenii, atunci când au un ideal, pot fi comparați cu semizeii poveștilor din vechime.

Și, da, autoarea te convinge și pe tine, cititorul, că poți fi puțin Dumnezeu și stă în puterea ta să faci în așa fel încât caleidoscopul vieții să capete cele mai frumoase forme. Chiar formele sufletului tău!

O poveste

Un bărbat s-a dus la Dumnezeu și l-a întrebat: „Cât valorează viața mea?” Dumnezeu i-a dat o piatră și i-a răspuns: „Află valoarea acestei pietre, însă încearcă să nu o vinzi!”

Omul a luat piatra și a plecat. Pe drumul său a întâlnit un bărbat ce vindea portocale, așa că l-a întrebat pe acesta cât crede că valorează piatra lui. Vânzătorul a văzut piatra strălucitoare, a analizat-o și a spus: „Îmi dai piatra și eu îți dau la schimb 12 portocale.” Bărbatul și-a cerut scuze și a spus că Dumnezeu i-a cerut să nu o vândă, așa că a plecat mai departe.

După puțin timp a întâlnit un vânzător de legume:

„Cât crezi că valorează această piatră?” – a întrebat bărbatul. Vânzătorul a luat piatra, s-a uitat la ea și a spus: „Îți dau un sac de cartofi la schimb.”

Omul și-a cerut din nou scuze și i-a spus că nu o poate vinde, apoi a plecat din nou la drum. După un timp, a ajuns în fața unui magazin de bijuterii. A intrat și l-a întrebat pe bijutier cât valorează piatra lui. Bijutierul a luat piatra, a analizat-o cu mare atenție și i-a spus: „Îți dau 50.000 de dolari pentru această piatră.”

Când bărbatul a dat din cap, bijutierul a spus: „Bine, bine... îți ofer 500.000, numai dă-mi piatra.”

Omul a explicat că el nu poate vinde piatra și a plecat din nou la drum. Peste puțin timp el a dat de un magazin cu pietre prețioase; a mers la vânzător și l-a întrebat care este valoarea pietrei sale. Vânzătorul a luat piatra, a pus-o pe un material din catifea și a analizat-o cu mare atenție.

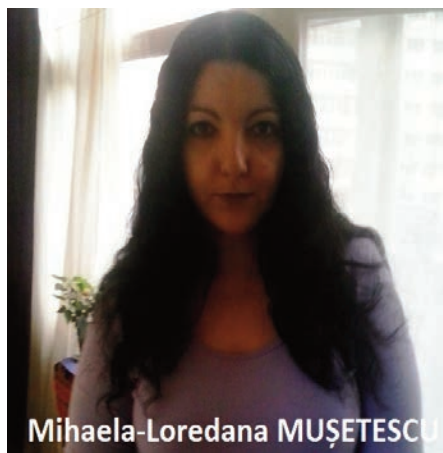
„De unde ai aceasta piatră neprețuită?” – a întrebat el. „Chiar dacă aș vinde întreaga lume și toată viața mea, nu aș avea banii necesari pentru a cumpăra această minunăție.” – a adăugat. Uimit și confuz, omul a revenit la Dumnezeu și i-a spus ce s-a întâmplat.

Dumnezeu i-a spus: „Răspunsurile pe care le-ai primit de la vânzătorul de portocale, vânzătorul de legume, bijutier și vânzătorul de pietre prețioase explică valoarea vieții noastre. Ai putea fi o piatră prețioasă, chiar neprețuită, dar oamenii te vor aprecia în funcție de nivelul lor de informații, de încrederea pe care o au în tine, de motivația lor, de ambiția și riscul pe care și-l asumă în relația cu tine. Dar nu te teme, cu siguranță vei găsi pe cineva care își da va seama de adevărata ta valoare.”

Propusă de Ghe. N.

Gândurile la indigo

Mihaela-Loredana MUȘETESCU

Au venit de ceva vreme zile mohorâte, cu ninsoare și nori magenta, atmosferă apăsătoare și ger. Totuși sunt unele zile în care percepi mai adânc și mai copleșitor aceste neplăceri. Chiar fără să fii meteo-dependent simți neajunsurile lor. Dacă astfel de zile se pliază pe o stare sufletească lipsită de echilibru, oscilantă, atunci ajungi să le vezi și mai întunecate, chiar triste. Oarecum seci. Total indezirabile.

Nu mi-am propus să defilez aici cu vreo fericire închipuită, ce scriu are legătură cu ceea ce simt, chiar dacă peste vreme nu mă regăsesc în anumite gânduri. Pur și simplu sunt o femeie care nu a învățat să-și controleze emoțiile în totalitate, eu vorbesc și scriu de multe ori sub impulsul momentului. Însă asta nu-i bai, din punctul meu de vedere, fiindcă nu m-a contractat nimeni ca bufon și nici coaching personal nu intenționez să fac. Recunosc că am perioade în care sunt realistă și îmi dau seama că nu tot ce zboară se mănâncă... Dar când gândul mă duce departe, îmi trebuie o atmosferă propice, de atenție, iubire, calm, emoție, viață sentimentală pentru a țese covorul magic pe care să plutesc. Trebuie, în același timp, să mă simt vie, să vibrez, să zâmbesc, să iubesc pentru ca povestea mea să fie veridică. Pentru că, fie că recunoști sau nu, tu cauți o

poveste aproape sau pe deplin similară cu a ta... vezi de multe ori, că vrei sau nu, gânduri la indigo (nu forma, ci esența). Este normal să fie astfel pentru că toți suntem oameni. Și, sincer îți spun, nu te mai frământa dacă treci pe lângă un om pe stradă și vorbește despre ceva ce tu trăiești sau ai trăit recent!... Nu o lua personal! Nu vorbea despre tine, răutăți d-astea fac doar copiii! Acea persoană își spune de fapt propria poveste, e doar o coincidență că tu te afli acolo. Ne gândim de regulă la aceleași lucruri și ne confruntăm cu probleme asemănătoare. Ceea ce ne diferențiază este modul în care le abordăm, ce concluzii tragem, cât ne afectează și cum înțelegem să ne schimbăm. Factorul de influență cel mai profund este iubirea. Dacă abordezi viața din această perspectivă, dacă ai lângă tine oamenii potriviți, dacă ești un om structural bun nu numai că vei avea impact asupra celor din jur, ci îi vei și schimba. Se numește puterea exemplului personal.

Pentru a fi clară, pentru a mă lămuri, voi reciti articolul din numărul anterior „Pășește lin, unele amintiri dorm încă!”, din care am rămas cu două întrebări: dacă bunătatea este direct proporțională cu inteligența și care este rostul pentru care îmi doresc să asimilez cât mai multe cunoștințe. Voi încerca un rezumat al unor posibile răspunsuri... Din punctul meu de vedere, omul nu poate fi sută la sută bun. Chiar și băbuțele acelea simpatice, bunicuțele noastre, au o doză de răutate... amintește-ți că ele sunt soacre sau că stau pe bancă la poartă și bârfesc. Sau sunt oameni stăpâniți de diverse emoții - mânie, dispreț, dezgust, invidie, ură, ostilitate, ofensă, silă, furie. Iar această stare de fapt nu înseamnă că așa ești tu construit, să fii rău, ci că în anumite momente din viață ai fost stăpânit de respectivele trăiri.

Inteligența emoțională este altceva decât inteligența cognitivă, dar acestea nu se exclud reciproc. Nu cred că oamenii cu un IQ mare își gestionează mai bine emoțiile, știu ditai personalitățile care plâng de bucurie sau de nervi, care râd de bancuri deochete, care dau frâu liber violenței și multe alte trăiri ce pot părea ciudate venind de la x sau y.

Dacă ți se pare că mă încurc în explicații și nu am discurs este pentru că sunt multe posibilități și foarte multe tipuri unice de caracter. Nici nu știu, de exemplu, cum e mai bine: să fii inteligent și să ierți, dar să nu uiți (că ai o memorie bună), să fii prost și să nu poți să ierți, să fii prost și să uiți fără să vrei... sunt multe alternative. Concluzionând, cât de cât, vorbind strict din experiențele mele, nu cred că a fi bun implică a fi inteligent și nu cred nici că dacă ești inteligent ești o persoană plină de bunătate, iubitoare, empatică.

Cât despre dorința de a mă instrui permanent, cred că nu trebuie să caut o noimă neapărat, din moment ce așa am fost mereu, așa mă aduc aminte. Am învățat mai mult singură, mai întâi dintr-o pornire de a obține prețuirea celorlalți (colegi, profesori, familie) și apoi dintr-o necesitate de a găsi explicații, o foame de adevăr (așa relativ și subiectiv cum e el), o goană după emoții și după o anume simplitate (paradoxul simplu-prețios). Fără doar și poate, faptul că acel ce este lângă tine te validează și îți recunoaște cunoștințele, că trage din ele un folos învățând ceva, că-l ajută, că-l instruiesc, că-l influențează sau îl modelează este unul motiv să îți continui căutarea, să te duci mai adânc în miezul lucrurilor, să vrei să îndepartezi tot ce nu a dat roade cândva pentru ca devenirea ta ca om să fie completă.

CONSIDERAȚII CRITICE – ION CATRINA, DE LA ROMANUL FLUVIU LA NUVELĂ

Veturia Adina COLCEAG

celor năpăstuiți pe nedrept. Gabriel și Sorina întruchipează latura angelică din tabăra protagoniștilor nuvelor, așa cum Mitică și Nora par a fi familia ideală, neputincioasă în fața erupțiilor aberante ale fiului lor.

Câteva nuvele se desprind de tematica generală a volumului. „Un răgaz nesemnificativ” reprezintă o fațetă discutabilă a unui transplant de inimă. Problematika iscată este deosebit de complexă. Scriitorul eludează, cu bună știință, latura morală și o consideră nesemnificativă în acest proces. Latura psihologică și cea a interrelațiilor umane sunt tratate cu multă pricepere. Ovidiu îl iubește pe Mihai, pentru că iubește inima prietenei lui. Părinții lui îl acceptă cu toată dragostea. Oamenii de rând nu vor înțelege niciodată relația lor.

O abordare aparte este și în „Călătorie inversată”. Într-o viziune fantastică inedită, un om face trecerea prin existența lumească în sens invers. Melanjul dintre real și fantastic are loc pe un fond profund realist. Finalul conduce spre ideea

Este foarte greu de crezut că un scriitor de valoare nu poate trata, în operele sale, toate genurile literare, fără nicio dificultate. George Călinescu a demonstrat acest lucru cu brio, ca să amintim doar pe cel mai de seamă reprezentant al genului, pentru exemplificare. Trecerea însă nu este una dintre cele mai comode. Fiecare gen literar are legile lui și se supune unor rigori specifice. Adaptarea presupune mult efort, dar și talent. Genul scurt nu este cu nimic mai facil decât romanul, dar câștigul prin reducerea în amploare a lucrării trebuie reinvestit în precizie și concizie. În rest, rigorile rămân aceleași. Scriitorul Ion Catrina reușește să treacă cu succes de la romanele fluvii cu care ne-a obișnuit, la nuvele consistente, desfășurate pe spații mult mai restrânse. Măiestria artistică în creionarea personajelor și desfășurarea acțiunii rămân la același nivel ridicat, demonstrat în romanele sale.

Tematicile abordate sunt dintre cele mai diverse. Scriitorul își coboară spectrul de cercetare spre cele mai mici și banale subiecte, reușind să le șlefuiască și să le ridice la nivelul marilor evenimente.

Particularul insignifiant devine plural, cu o arie de interes cuprinzătoare care, prin interes, se lărgeste considerabil, devenind o problemă majoră a societății.

În nuvele întâlnim cazuri reale, culese din realitatea imediată. Realismul lor este cutremurător. Aducerea acestora în prim plan, într-o operă literară, nu urmărește senzaționalul facil, jurnalistice. De fapt, autorul nici nu speculează amănuntele sordide din acțiunile personajelor sale, nu intră în detalii naturaliste, ci atrage doar atenția asupra problemelor de amănunt, care ar putea conduce la evitarea unor asemenea fapte pe viitor. Ele se constituie într-un semnal de alarmă pentru a educa și preveni întâmplări similare. Demersul lui este aidoma al lui Julius Fucik: „Oameni, eu v-am iubit, vegheați!”

Multe din personaje sunt nevinovate. Ele sunt prinse în vârtejul halucinant al unui sistem juridic imperfect, cum este cazul lui Gabriel (Amurgul surâsului) sau intră într-o conjunctură ilegală, cultivată și proliferată în exces de sistemul social existent, cum se întâmplă, din păcate, cu Puiu Apostolescu (La răscruce). Societatea se mulțumește să dea vina pe educație. Oare, doar educația este inculpabilă? Societatea, familia și ereditatea nu au rolul lor bine statuat în evoluția unui individ? În alte condiții, Tomiță ar fi devenit criminal, Bebe Sinescu, Ludmila Apostolescu, Lucica Șchiopu ar fi avut aceeași evoluție degradantă? Cu siguranță, că nu!

Există și o categorie a inocenților, a celor animați de simțul dreptății, a

unei halucinații posibile. Implicațiile sunt totuși destul de profunde. Poți renunța atât de ușor la un copil pentru înfățișarea lui nepotrivită? Întoarcerea în timp nu ar fi un bun prilej de meditație și de revenire la firesc?

Observăm, ca și la operele anterioare ale autorului, o puternică forță de sugestie. Titlul nuvelor este formulat în așa fel, încât să reflecte, în mare măsură, conținutul nuvelei.

„Un răgaz nesemnificativ” e de fapt un terminus implacabil care nu poate fi prelungit. „Amurgul surâsului” este stingerea luminii și speranței celor ce au îndrăznit să mai spere. „La răscruce” este dilema de opțiune în viață căreia îi suntem supuși cu toții. „Călătorie inversată” poate fi un drum refăcut în sens invers, pentru a se corecta erorile inițiale, iar, „În ceață” este mediul în care se află cei mai mulți dintre oameni, debusolați

de oferta socială existentă.

Fiecare nuvelă este un eșafod de reflecție, de atitudine și implicare. Solicitarea este imperativă. Dacă nu luăm atitudine acum, atunci, când?

Indiferent de subiectul lor, nuvelele reprezintă o reflectare a vieții din societatea contemporană, o contribuție majoră la dezvoltarea genului și o consolidare a prestigiului unui scriitor contemporan valoros.

MICI POVESTIRI DESPRE OAMENI MARI

Grigore BĂJENARU

Întâmplarea de mai jos s-a petrecut în iarna anului 1859, deci în cel dintâi an de domnie a lui Cuza Vodă.

Participau la un bal select: civili din înalta societate, ofițeri distinși, doamne și domnișoare de o rară eleganță și aleasă frumusețe. Dar atenția tuturor tinerilor era îndreptată către una dintre cele mai frumoase ale timpului Ana Racoviță-Golescu, care era asaltată îndeosebi de câțiva îndrăgostiți, cum pretindeau ei, serios. Mulți dintre aceștia îi ceruseră mâna, de câteva ori chiar, cu insistență, fără să fi primit din partea fetei, nici un răspuns. Ca o domnișoară binecrescută, se purta amabil cu fiecare, dar nu încuraja pe nimeni mai mult decât s-ar fi cuvenit.

Printre tinerii îndrăgostiți de Ana era și doctorul Carol Davila, bărbat de vreo 30 de ani, care, deși se cam găsea în cercul ei de admiratori, ședea sfios deoparte. Timiditatea îi era sporită și de faptul că, în urma unei boli, rămăsese cu un defect la mâna stângă, din care pricină și-o ținea ascunsă la spate, ca să evite, pe cât posibil, să-i fie văzută. Ana își dădea seama de afecțiunea puternică a doctorului Davila pentru ea, dar îi acorda aceeași minimă și politicoasă atenție de care se bucurau și ceilalți.

În seara aceea, frumoasa fată venise îmbrăcată într-o rochie violetă, de dantelă, care o prindea de minune. Momentul apariției sale iscase o discuție despre toaleta Anei. Doctorul Davila trecu mai aproape, ca să audă mai bine ce se vorbea. Discuția o provocase unul dintre tineri, făcând aprecieri măgulitoare și... lingușitoare cu privire la frumusețea și culoarea rochiei. Toți curtezanii se-ntreceau acum în laude, care de care mai iscusite, căutând să fie cât mai originali și convingători. Numai doctorul Davila nu scotea o vorba. Privea emoționat și admira în tăcere. În cele din urmă, unul dintre adulterii fetei spuse cu îndrăzneală, privind buchetul de violete artificiale prins cu o agrafă de aur și topaze la corsajul rochiei:

- Păcat de violetele acelea că nu sunt naturale! Efectul ar fi fost grozav! Fata surâse îngăduitor și răspunse prompt:

- Desigur că efectul ar fi fost altul și rochia mea ar fi avut de câștigat fiind împodobită cu violete naturale! Apoi adăuga, oftând discret:

- Și sunt florile mele preferate... Am căutat în tot orașul, dar n-am găsit la nici o florărie. A trebuit să renunț cu multă

părere de rău. Am auzit însă că s-ar găsi violete de Parma la o seră de la marginea Bucureștiului, dar cine să se aventureze până acolo pe viforita aceea îngrozitoare?

Într-adevăr, era o iarna nemaipomenit de geroasă și viscoala cum de mult nu pomeniseră bătrânii!

Tinerii curtezani zâmbiră grațios și se grăbiră să o aprobe:

- Da, adevărat, e o vreme păcătoasă! Să nu dai un câine afară din casă!

Totul s-a terminat aici pentru toata lumea, dar nu și pentru doctorul Davila, care a părăsit imediat balul. Și-a îmbrăcat mantaua, și-a apăsat căciula pe frunte, a încălecat în grabă și a pornit către marginea Bucureștiului, la vestitele sere unde știa el că se găsesc tot soiul de flori naturale în toiul iernii. A călătorit aproape sufocat de viforita aceea cumplită, care se-ntețea din ce în ce, și nu s-a lăsat până n-a găsit violetele mult dorite. A trezit grădinarii din somn, a plătit cât l-ar fi costat, poate, o florărie întreagă, a făcut un buchet enorm, pe care l-a acoperit cu grijă, și a pornit înapoi, într-adevăr dus de vânt.

De-abia a mai avut răbdare să-și scoată mantaua. A intrat în sala balului, roșu la față ca un bujor, de gerul năprasnic și de puternica emoție ce-l stăpânea în acele clipe, și a căutat cu ochii înfrigați pe fata iubită. Întâmplarea, binevoitoare de multe ori cu cei îndrăgostiți, a făcut să fie o pauză de dans și fata să se găsească în același cerc de admiratori și pretendenți.

Doctorul Davila a înaintat, adânc tulburat, s-a oprit în fața ei, înclinându-se ceremonios și, oferindu-i florile cu dreapta, i-a spus cu glas limpede și pătrunzător:

- Domnișoara Ana, dați-mi voie, vă rog, să vă ofer eu, cu o singură mână... Dar adâncă emoție, ce pusese cu totul stăpânire pe el, l-a împiedicat să continue.

Se făcuse o liniște desăvârșită. Nu se auzea decât respirația agitată a celor de față, curioși la culme să vadă care va fi urmarea.

Fata a rămas o clipă înfiorată, căci și-a dat seama de ce om are în fața ei, după gest, care spunea mai mult decât o mie de cuvinte de dragoste la un loc! Cu ochii în lacrimi, a luat buchetul l-a prins în corsaj în locul celui alt și, strângând cu căldură mână udă de zăpadă a acestui adevărat cavaler, i-a răspuns inspirată, în deplină armonie cu cele spuse de tânărul doctor îndrăgostit:

- Iar mie, domnule Davila, dă-mi voie, te rog, să-ți ofer mâna mea!

Aceștia au fost părinții marelui dramaturg și om de teatru de mai târziu Alexandru Davila, creatorul lui „Vlaicu Vodă”, cea mai frumoasă dramă istorică în versuri din literatura română.

RECENZIE: „DINCOLO DE LUNTREA VISULUI”

Valentina BECART

Înainte de a pătrunde în universul liric al poetei Irina Lucia Mihalca, voi face o mică prezentare a drumului său spre cetatea cuvântului. Mă voi opri asupra unor publicații (selectiv), lăsând cititorului bucuria de a descoperi „întregul”. „Aliterația timpului - Irina Lucia Mihalca”, volum de poezii on-line, Însemne Culturale, 2012; „Însemnele unei tăceri” - antologie de poezie, Editura Rovimed Publishers, Bacău; Autograf pentru m(â)ine”, Antologie „Însemne culturale”, Adjud, Armonii culturale; Antologia de poezie „Arta sfâșiată” - 73 poeți contemporani - coordonator Valentina Becart, Editura ARHIP ART – Sibiu. Publicații în reviste: Armonii culturale; Basarabia literară; Caiete silvane; Cronica; Constelații diamantine: Ex Ponto; Melidonium; Izvoare codrene etc. Volumul de poeme

„Dincolo de luntrea visului” a apărut la editura Mușatinia, Roman, în anul 2016. Iată ce ne spune doamna Adina Dumitrescu în prefața cărții: „Scrierile Irinei Lucia Mihalca sunt curajoase nu prin părăsirea rimelor stas, ci prin miza metafizică, morală și așa putea spune, esoterică a lor. Stilul ei reflectă o dăruire intelectuală ce liază suflete, eliberându-se de dogmatismul laicului, dar și de stridențele, vulgaritățile moderniste și postmoderniste.” Versurile din acest volum ne așează în fața ochilor un univers variat de sentimente, de simboluri, de taine ascunse în strigătul unei conștiințe care duce o luptă inegală cu destinul, mereu

răvășită de neliniștile existențiale. „Toate mor. Pe unde vei trece noaptea/ vei auzi șoaptele străzilor pustii,/ a caselor părăsite, a ferestrelor nedeschise.” (Într-un cuvânt încapă întreaga lume).

Poeta Irina Lucia Mihalca se întreabă, adesea, de ce toate cuvintele „tac și plâng”... când ar putea să devină emoție, să devină poezie. Fire sensibilă, cu o viguroasă forță contemplativă, poeta se sustrage simțurilor „uzitate”, cotidiene și se situează adesea în zona extazului, zonă unde trasfigurarea este posibilă, poezia căpătând astfel, valențe luminoase, realitatea imediată rămânând pe o treaptă inferioară. Din când în când, se mai auzea „o tristă melodie” care „voia să cârpească viața/ acolo unde sunetul o sfâșiase./ La stânga sunetului era noaptea/ la dreapta lui era ziua/ univers presărat cu picături de apă și prezenturi.” (Celălalt trup – o nouă viață).

Din păcate, odată ce ai fost „aruncat” în lume și ai fost însemnat cu un destin, nu te mai poți sustrage frământărilor, bucuriei și pericolului de a fi, de a suporta țărmurile existențiale. „Suntem rug, flacăra, scânteii, zâmbet, lacrimă, vis, gânduri,/ cuvinte în delir, fapte, raze de soare sau lună, zefir, furtună, castel de umbre, corolă de lumină”... (Suntem). Indiferent de locul în care ne poziționăm „arta se adaugă vieții”, ne spune poeta – care încearcă să-și creeze, contureze un ideal cu ajutorul visului, iluziei, fanteziei creatoare. În clipele de beatitudine sufletul se lasă cuprins de cea mai pură și minunată emoție. Fuga de real este o necesitate pentru

Irina Lucia Mihalca. Numai în acest mod se poate salva de zbucium, de efemerul clipelor, de „mână” timpului care „vinde” totul fără urmă de milă. O altă mână, din umbră, simte nevoia să-i mângâie obrazul, să-i alunge teama atunci când „nisipul din clepsidra noastră se scurge impasibil”. „- Mână ta, Teah, mi-a cuprins disperarea,/ cărarea râdea, ochi-ți zâmbeau, ochii-ți plângeau,/ Te iubeam dincolo de viață și de moarte”/ Nu se auzeau nici măcar șoapte,/ doar foșnetul clipelor și sângele buzelor.” (Șoaptele timpului, subtil parfum de iasomie).

Conștientă că „există un timp pentru toate”... poeta încearcă să păstreze „copilăria”, în suflet, acest refugiu neprețuit, locul în care „norii grei și deznădejdea” nu vor putea ajunge. În fiecare zi, când tumultul lumii o copleșește, caută un loc mai retras și-i ascultă „tainica șoptă,/ lumina caldă/ candela vie/ nestinsă de niciun vârtej!”... (Refugiu în lumina unui zâmbet).

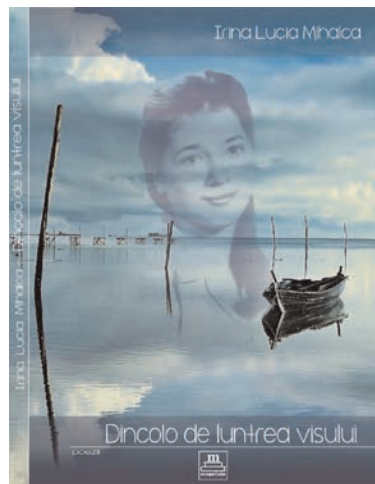
Întorcerea la anii copilăriei, acest timp al poveștilor, al purității și al marilor speranțe – devine un ax vertical de care se reazemă în clipele

de mare cumpănă, în imensa agitație a lumii. Poeta nu pierde contactul cu realitatea obiectivă, chiar dacă se abandonează adesea visului...doar o reface, o reconstruiește, „prin ochii copilului se revedea pe el, redevenea... fulg, zbor de fluturi, vis, stea, răsărit, lumină sacră, infinit!” (Prin ochii copilului, fulg în devenire), dându-i o dimensiune metafizică, loc de refugiu și extaz și, mai ales, de regăsire a esenței sale. Întreaga coloană de sprijin a volumului de poezie „Dincolo de luntrea visului” este reprezentată de timp, de dorința de evadare din acest spațiu, acest val uriaș care te cuprinde, te învâluie și te aruncă în adâncul uitării. „- Oprește clipa, călătorule! / E timpul schimbării, / trezește-te / să te-ntâlnești, la colț de viață, cu tine! / Trăiește azi, respiră adânc clipa, / alungă-ți teama / nu amâna mereu altă zi.” (Oprește clipa, călătorule!).

Îndemnul poetei este foarte clar, aproape ferm, aceasta simțind cu acuitate ticăitul asurzitor al timpului, sufletul înfiorat grăbindu-se să trăiască și să slăvească fiecare clipă „printre bucurii și lacrimi”. Tot ce n-ai trăit astăzi este pierdut pentru totdeauna. Nu trebuie să te oprești din drum chiar dacă obstacolele apar la fiecare pas. Și, da... „pășește, pășește ușor, / în zbor prinzi amintirile presărate / de cântecul privighetorii.” / „La ceas de seară / lumina ta pâlpâie încă! / Am gura plină cu litere sângerânde. / O baladă a durerilor negre sunt, / dulcea ei asperitate / pentru a-i simți atingerile de catifea!”. (Cât strigățul luceafărului ce se stinge în mare).

Momentele de blazare și disperare fac parte din structura sensibilă a poetei. Lirismul ia naștere dintr-un amestec de seninătate și chin, impresionând prin tonalitatea profundă, intensitatea trăirilor captive între „zidurile” unui trup care va cunoaște surparea și moartea. „La început, Cuvântul a fost / și cuvântul s-a luminat în Om.”

Odată cu această iluminare, omul a fost plasat pe o treaptă superioară a conștiinței, a judecății și a moralității. Cu ajutorul cuvintelor, gândurile neexprimate, asemenea unor ape line, furtuni, creste, prăpăstii, au căpătat formă și au putut să-și strige grandoarea și speranța. Și iată ce ne mărturisește poeta Irina Lucia Mihalca: „Cuvintele au început să zboare / spre cer și înspre soare.” După ce au înțeles „jocul”, în lumina aspră a amiezii, după ce au cunoscut zborul, mirajul și prăbușirea... „treptat cuvintele s-au stins / prin gări, în spitale, / pe fronturi, în războaie. / dar, dar... au mai rămas amintiri / și

umbrele lor / în inimi / în cânturi, / în povești, în balade și doine, / mici felinare / în zboruri de fluturi, / petale de lotus, priviri de copil, / gânduri-poeme / în muguri de floare, în raze de soare...” (La început - Cuvântul). Aș completa cu: „nimic nu moare, totul se transformă”. Plecând de la această expresie, valabilă, acceptabilă, ajung la o altă formulare extrem de interesantă și de profundă: „Lumea în întregul ei, este o frază în curs de rostire.” (Andrei Pleșu).

Uneori, avem impresia că totul a fost spus, că totul s-a consumat și nimic nu mai poate schimba acest lucru. E doar o concluzie a momentului. Orele se rostogolesc, asumându-și ritmuri noi și alte dimensiuni ale cuvântului, noile sensuri vin să ne contrazică.

Cuvântul va dispărea odată cu omul, această „dumnezeire” incompletă – lăsată la cumpăna dintre lumină și umbră, dintre bucurie și durere, dintre lacrimă și speranță. Așa cum râurile își caută noi izvoare, tot astfel, poeta Irina Lucia Mihalca se abandonează labirintului interior al frământărilor, smulge vâlul de pe lucruri, căutând alte semnificații, noi adevăruri, noi raporturi în alchimia elementelor. „în fașă sunt toate, / paleta de gânduri, / cuvintele toate, / faptele toate, / inocență, ispită, păcate, / toate misterele vieții...” (În visul copilului). Dacă totul este înscris în codul genetic al ființei, nu ne rămâne decât să căutăm adevăruri în straturile profunde ale sinelui, acolo unde divinitatea a ascuns misterul devenirii noastre și întoarcerii spre adevăratele origini.

Sentimentul care face viața mai suportabilă, aproape frumoasă... este acela al iubirii, al contopirii cu sufletul pereche. Irina Lucia Mihalca iubește viața, caută dragostea... fiind convinsă că există un suflet pereche pentru fiecare. Iată ce afirmă: „Iubirea – salvarea sufletului gol. „Chiar dacă suntem / mereu vulnerabili în fața iubirii”, cine ar renunța la această / imensă flacără, / această sursă de lumină, / de bogăție sufletească! / În orice labirint lăuntric există / adâncul drum spre exilul singurătății / și drumul salvator spre țărmul iubirii - singurele ceasuri de fericire.” (Iubind acum vei înțelege Cerul și Infernul).

Exemplele care urmează subliniază această căutare nesfârșită, dorită: „mă cauți, te cauți / prin adâncă privire / oglindită în apa din noi...” O „taină a inimii” așteaptă să te întâlnească în „noaptea albastră”, în suspinul înflorit „chiar dacă nu poți prinde / liniile din palma iubirii noastre, / chiar dacă nu poți prinde / urmele pașilor noștri.” (Visul). Alte expresii aduc în lumină partea suavă și rafinată a trăirilor, sufletul poetei atingând note diafane, luminoase atunci când iubește, când este iubită.

„- o primăvară este gândul tău!”; „pe cărarea albastră te voi întâlni”; „luminezi acolo unde nu-i lumină” etc. Sau: „ascultă, ascultă și vino/ la marginea apelor timpului!/ El este cel care cheamă,/ el este cel care plânge-ascultă?/ Te iubesc, te iubesc! – îți sune./ Să nu întârzi! – doar atât îți mai spune.” (Un cântec a trecut prin zidul de piatră). În iubire nu trebuie pierdută clipa, acel „început de poveste/ scrisă prin cuvintele inimilor noastre!”.

Lirismul poetic este trecut prin toate stările, de la extaz la agonie, de la flacără la cenușă, poeta privind mereu peste umăr, cu teamă, cu mirare... Versurile, jocul cuvintelor se desfășoară de la polul plus până la polul minus al trăirilor. La polul minus putem găsi expresii în care este concentrat zbuciumul poetei: „buncărele fricii”, „ceața timpului”, „sufletul sleit de putere”, „nisipul deșertului”, „delirul literelor”, „drum înghețat și pustiu”, „dureri rostogolite”, „Întotdeauna frica desfigurând”, „plânge vioara”, „Inima

rănită” etc. La polul plus găsim alte stări, pline de entuziasm, senin, visare: „lumina blândă a soarelui”, „Salbă de stele”, „tăceri de lumină”, „petale de vis”, „poeme de stele”, „ceas al liniștii albe”, „parfumul atingerii”, „într-un alb desăvârșit”, „Mireasma începutului” etc.

Această pendulare neobosită vine să sublinieze o anumită trăsătură emoțională a Irinei Lucia Mihalca, poeta fiind într-o permanentă căutare a sinelui, a înțelegerii propriei sale existențe. Efemeritatea lucrurilor îi accentuează neliniștile și, mai ales, suferința de a fi o ființă superioară, înzestrată cu sentimente și conștiință, dar supusă degradării timpului și dispariției.” Amăgitor destinul te trimite/ spre porți închise/ iar mai târziu,/ după momentul zero,/ spre frigul ce te va cuprinde.” (Lacrima unei fete ajunsă într-un poem). Toate aceste stări – încorporate în acest semn al puterii care este cuvântul - conferă gravitate și profunzime poeziei, aceasta

(poezia) fiind transformată într-un spațiu al „bătăliilor” privind varietatea semnificațiilor.

Lirismul, expresiile poetice profunde, eliberate din rigorile tiparului, dar încărcate de lumină (uneori) sau dramatism (alteori), se revarsă neconținut peste acest flux vital, peste acest miracol existențial. Făcând o introspecție calmă a vieții, poeta Irina Lucia Mihalca înțelege că numai cu ajutorul cuvintelor poate să-și descătușeze eul, să-și comunice bucuriile și zbuciumul. Astfel, se așează în fața hârtiei albe și scrie... „scriu pentru că așa simt, din iubire, din lacrimă, din dor, din durere, din razele de lumină sau umbrele împrăștiate de norii cerului lăuntric.” „scriu din dorința de a evada, eliberând lanțurile durerii sau temerii adunate în străfunduri.” „scriu pentru că avem nevoie de noi și, doar, prin energia cuvântului, oamenii se pot întâlni, în această realitate.” (Și dincolo de neființă). Cuvintele... „de întinzi mâna le vei simți”... cititorule! Nu ezita!

CÂNTECUL ELEVULUI MODERN

3. Teoreme, ascultare,
Comentarii, poc! lucrare,
Chiulangii fug cât pot
Și sar gardul, la un loc. / (bis)

REFREN

REFREN: Am tocit
Am și chiulit,
Iar acum ne-am întrunit/ (bis)

1. Cine trece pe la școală,
Fără pix și fără coală
Și mereu foarte grăbit
E elevul adormit. / (bis)

REFREN

2. Două teze! veselie!
Am copiat cu strășnicie
Și tot pradă ne-ncetat,
Câte unul am picat./ (bis)

REFREN

5. Un, deux trois, - în franțuzește,
Talk to me, - în englezește
H20-ul e nemțește
Tot mai bine-i românește./ (bis)

REFREN

6. Dialecte încalcite,
MATE, lucruri buimăcite,
Împreună toată seara,
Corigențe. Toată vara/ (bis)

REFREN

Anca Milea, prof. engleză
TÂRGOVIȘTE

ANTOLOGIE „CLIMATE LITERARE” 10 ani de viață, 100 de numere, 100 de autori

În luna mai a anului de grație 2007, s-a purces la fondarea revistei „Climate literare” care va aniversa, în curând, 10 ani de existență și 100 de apariții. Astfel Colegiul Director al publicației intenționează să tipărească și o Antologie ce va cuprinde 100 de autori, din cei 460 ale căror lucrări au fost publicate în revistă, de-a lungul timpului.

În acest sens rugăm, pentru început, pe toți cei care au colaborat cu revista, (poeti, prozatori, esești, critici literari, etc.) și doresc să fie incluși în această antologie, să ne transmită un acord de principiu, pentru a putea demara conceperea lucrării.

Așteptăm urgent răspunsul dumneavoastră.

Festivalul Internațional de Literatură „Mihai Eminescu”, Drobeta Turnu Severin, 12-14 ianuarie 2017, ediția a XXVII-a

Marele nostru poet, Mihai Eminescu, este iubit de întreg poporul român și din ce în ce mai mulți străini, care văd în el un poet universal. De ziua de naștere a marelui poet au loc multiple manifestări care omagiază contribuția acestuia la cultura universală. Datorită unor oameni de cultură importanți, Festivalul Internațional de Literatură, Mihai Eminescu s-a desfășurat la Drobeta Turnu Severin, anul acesta ajungând la ediția XXVII. Manifestarea a debutat la Palatul Culturii „Teodor Costescu” din municipiul Drobeta Turnu Severin și a continuat, în deja tradiționalul său periplu prin județul Mehedinți la Băile Herculane și la Mănăstirea „Sfânta Ana” din Orșova. Desfășurarea amplului program al manifestării a fost gândită și monitorizată de către poetul și prozatorul Florian Copcea, inițiatorul Festivalului, un neostenit animator cultural, avându-l alături pe titanul scrisului românesc, Academicianul Mihai Cimpoi din republica Moldova, care cu toate vicisitudinile iernii a reușit să vină de la Chișinău, pentru a se închina și reculege întru Eminescu acolo unde Dunărea framătă și doinește. La această amplă manifestare culturală au participat poeți, prozatori, critici literari, academicieni și alți oameni de cultură din România, Republica Moldova și Serbia, alături fiind și reprezentanți ai conducerilor administrative și ai Bisericii Ortodoxe. Invitată pentru a patra oară la acest prestigios reper cultural internațional, revista „Climate literare”, a fost prezentă prin premianții săi: Ion Iancu Vale, Gheorghe Valerică Cimpoca și George Bârligeanu Vulcana. Pe lângă premiile „Pamfil Șeicaru”, (2008) și „Mihai Eminescu”, (2009), anul acesta, revista noastră și-a adăugat în palmares încă trei medalii pentru promovarea literaturii române: medalia „Ioan G. Bibicescu” și două premii „Pamfil Șeicaru”. Printre premianții de anul acesta, putem nota nume de referință ale literaturii și culturii românești actuale precum: Nicolae Băciuț, Codruța Băciuț, Dumitru Copilu Copilin, Mihaela Albu, Marian Nencescu, Ioan Baba, Virginia Popovici, Gabriel Coșoveanu, Vasile Bahnaru, Jean Băileșteanu, Ioan Latcu, etc. Mulțumim organizatorilor, în special domnului Florian Copcea, pentru tot ceea ce fac ca acest festivalul internațional de literatură Mihai Eminescu să se țină anual la Drobeta Turnu Severin. Vom reveni în numărul viitor cu detalii despre festival.

UN CONDEI SUPRAVIEȚUITOR

(Lansare de carte)

Ion Iancu VALE

La Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” din Târgoviște, a avut loc pe data de 31 ianuarie a.c. lansarea cărții „Un condei supraviețuitor” scrisă de către jurnalistul Florenț Mocanu fondatorul și redactorul-șef al periodicului regional „Gazeta Munteniei”, (care a marcat un deceniu și jumătate de activitate și apariția a trei sute de numere) cartea, reprezentând o culegere de editoriale și articole de fond, inserate de-a lungul timpului în publicația sa.

La evenimentul, monitorizat de către reprezentantul Bibliotecii Județene dr. Alexandru Ștefănescu a fost de față un auditoriu select format din jurnaliști, scriitori, conducători de instituții, alături de personalități marcante din zonă.

Cartea „Un condei supraviețuitor”, dar și autorul, au avut șansa de a fi prezentați de către dr. jurist Ivan Ivanoff, intelectual rasat și fin vorbitor.

Domnia sa a evidențiat, printre altele, personalitatea jurnalistului Florenț Mocanu care tenace, obiectiv și inspirat a reușit și reușește să scoată pe piață un ziar citit și apreciat și pe care, atenție, îl realizează de unul singur, „da capo al fine”. Doar cine a lucrat în presă știe, ce înseamnă acest lucru.

În final numeroși vorbitori au adresat aprecieri și i-au felicitat, pe autor.

De notat intervenția profesorului Teodor Vasiliu, notoriu om de presă și creatorul unei adevărate Școli de Jurnalistică la Târgoviște, care a pus pe tapet, cu această ocazie, și criza profundă în care se află presa scrisă, aproape pe cale de dispariție în țara noastră, remarcând că acest fenomen, nociv nu se mai petrece în nici o altă țară europeană...

Tânăra deputată Oana Vlăduță, membră în Comisia

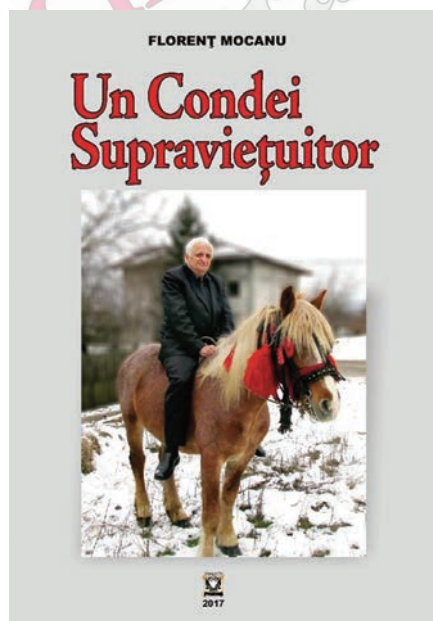
de Cultură și Mass-media din Parlament, prezentă și domnia sa la eveniment, a subliniat, importanța presei scrise și a promis că va interveni, de la nivelul poziției sale, în această importantă problemă.

Ce s-ar mai putea spune acum, ar fi că dacă reacția privind postura de jurnalist și de creator de publicație, este una extrem de pozitivă, după această nouă lansare (anul trecut Florenț Mocanu a editat și cartea „Viața prin ochii unui Vărsător”) rămâne de văzut și reacția criticilor literari privitor la cele doua cărți, ca realizare literară, care este cu totul altceva.

Ori cum, toată stima și considerația pentru cea ce face Florenț Mocanu. Ave.

Cărți noi în biblioteca revistei Climate literare

Cogito

„O rugăciune adâncă înseamnă o tăcere adâncă”

Contact: Tel. 0722 702578 ; e-mail: ioniancuvale@yahoo.com ;

web site: <http://climate.literare.ro>